

Korsholmanpuistikko 43

PL 204

65101 VAASA

Puhelin 029 56 42611

Faksi 029 56 42760

Sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi

Antopäivä

Päätösnumero

25.5.2015

15/0140/2

Diaarinumerot

00649/13/5107

00668/13/5107

00669/13/5107

00670/13/5107

Asia

Valitukset ympäristölupa-asiassa

Muutoksenhakijat

1) Vaarala Seura ry, Vantaa

2) Kimmo Heikkinen, Vesa Uusitalo, Jarmo Nirhamo, Charlotta Bengs ja Gunn Bengs, Vantaa

3) Oy Karl Fazer Ab, Helsinki

4) Ulf William Thuringin kuolinpesän osakkaat Ulf Fredrik Thuring, Jöran Thuring, Christina Thuring, Bettina von der Pahlen ja Susann Thuring

Luvan hakija

Vantaan Energia Oy

Asian taustaa

Uudenmaan ympäristökeskus on 30.12.2009 päätöksellään n:o YS 1696 myöntänyt Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan (polttoainetehtä yhteensä noin 193 MW ja polttokapasiteetti 340 000 t/a syntypaikkalajiteltua jätettä) toiminnalle ympäristönsuojelulain (86/2000) mukaisen ympäristöluvan, johon sisältyvät lupamääräykset 1–42.

Vaasan hallinto-oikeus on 30.12.2011 antamallaan päätöksellä n:o 11/0369/1 ratkaissut valitukset Uudenmaan ympäristökeskuksen päätöksestä.

Korkein hallinto-oikeus on 17.1.2013 antamallaan päätöksellä taltionumero 229 ratkaissut valitukset Vaasan hallinto-oikeuden päätöksestä.

Päätös, johon on haettu muutosta

Etelä-Suomen aluehallintovirasto 11.3.2013 Nro 51/2013/1

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on valituksenalaisella päätöksellään, siltä osin kuin nyt on kysymys, myöntänyt Vantaan Energia Oy:lle luvan jätevoimalan toiminnan olennaiseen muuttamiseen koskien kaasuturbiinin polttoainete-

hon muuttamista (uusi polttoaineteho 86+5,9 MW) ja uuden apukattilan (polttoaineteho 10,8 MW) toimintaa. Lisäksi aluehallintovirasto on myöntänyt oikeuden johtaa hakemuksessa esitetyn mukaisesti lisävesiprosessissa syntyvä laadultaan talousvettä vastaava jätevesi (savukaasulauhduttimen raakavesisäiliön ylijuoksutusvesi ja lisäprosessissa syntyvä vesi) sekä aluehallintoviraston päätöksen liitteen 1 mukaisen alueen (vihreällä merkitty alue) ja kattojen hulevedet avo-ojaan, josta viettoputkella Porvoonväylän ali etelään avo-ojaan ja edelleen Westerkullanojaan. Rakenteet tulee toteuttaa hakemuksen täydennyksenä esitetyn piirustuksen numero 60N50179.10-10035 (Pöyry Finland Oy, päivätty 12.9.2011) mukaisesti.

Aluehallintovirasto on muuttanut ympäristöluvan No YS 1696 (30.12.2009), sellaisena kuin se on muutettuna Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä 30.12.2011 numero 11/0369/1 ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 17.1.2013 taltionumero 229, lupamääräyksiä 1, 12, 31, 32, 33, 34, 40 ja 42 sekä lisännyt ympäristölupaan lupamääräykset 12a ja 33a. Mainitut lupamääräykset kuuluvat seuraavasti:

1. Jätevoimalassa muodostuvat jätevedet (kuten sosiaalijätevedet, lattioiden pesuvedet ja prosessijätevedet), jätevoimalan bunkkerin ympäristön hulevedet tämän päätöksen liitteen 1 mukaiselta alueelta (punaisella merkitty alue) sekä savukaasulauhduttimen jätevedet, joita ei hyödynnetä laitoksella, on johdettava kunnalliseen jätevesiviemäriin. Yhteys jätevesiviemäriin on voitava sulkea onnettomuustapauksissa. Prosessijätevedet on tarvittaessa neutraloitava ennen jätevesiviemäriin johtamista. Jätevesiviemäriin johdettavat mahdollisesti öljyä sisältävät jätevedet (kuten lattioiden pesuvedet ja päällystetyn piha-alueen hulevedet) on johdettava öljynerotuksen kautta. Öljynerottimien on oltava vähintään standardin SFS-EN 858-1 luokan II mukaisia.

Muiden alueiden (pätöksen liitteen 1 vihreällä merkitty alue) ja kattojen hulevedet sekä savukaasulauhduttimen raakavesisäiliön ylijuoksutusvesi ja lisävesiprosessissa syntyvä vesi voidaan johtaa hakemuksessa esitetyn mukaisesti kiintoaineen erotuksella varustetun taseausaltaan kautta viettoputkea pitkin Porvoonväylän ali ja edelleen ojaan pitkin, joka johtaa Westerkullanojaan liitteessä 1 esitetyn kartan mukaisesti. Mahdollisesti öljyä sisältävät hulevedet on johdettava taseausaltaaseen öljynerotuksen kautta. Öljynerottimien on oltava vähintään standardin SFS-EN 858-1 luokan I mukaisia. Puhtaitten vesien taseausaltaasta avo-ojaan saa johtaa hulevettä enintään noin 100 litraa sekunnissa vuorokausikeskiarvona. Yhteys ojaan on voitava sulkea onnettomuustapauksissa. Edellisestä poiketen rakentamattomien viheralueiden hulevedet voidaan johtaa ympäristölupahakemuksessa esitetyn mukaisesti suoraan maastoon. Luvan haltijan on osaltaan huolehdittava viettoputken ja ojien kunnossapidosta ja se on tarvittaessa velvollinen osallistumaan ojituskustannuksiin vettymishaitan ehkäisemiseksi hulevesien purkupaikan alapuolisilla alueilla.

Kaikki öljynerottimet on varustettava hälyttävillä öljynilmaisimilla ja hälytysjärjestelmien toimivuus on testattava vähintään kolmen kuukauden välein. Testauksista on tehtävä merkintä lupamääräyksessä 42 tarkoitettuun käyttöpäiväkirjaan.

Savukaasulauhduttimen puhdistetut jätevedet, sisältäen savupiippujen pisarakerottimilla kerätyt jätevedet, (pätöksen sivulla 6 olevassa kaaviossa esitetty

asetuksen 362/2003 mukainen tarkkailupiste) eivät saa ylittää seuraavia raja-arvoja:

Päästöt vesiin ja viemäriin

Epäpuhtaus	Päästöjen raja-arvot massapitoisuuksina suodattamattomissa näytteissä
Kiintoaineksen kokonaismäärä	95 % 30 mg/l 100 % 45 mg/l
Elohopea ja sen yhdisteet elohopeana (Hg)	0,03 mg/l
Kadmium ja sen yhdisteet kadmiumina (Cd)	0,05 mg/l
Tallium ja sen yhdisteet talliumina (Tl)	0,05 mg/l
Arseeni ja sen yhdisteet arseenina (As)	0,15 mg/l
Lyijy ja sen yhdisteet lyijynä (Pb)	0,2 mg/l
Kromi ja sen yhdisteet kromina (Cr)	0,5 mg/l
Kupari ja sen yhdisteet kuparina (Cu)	0,5 mg/l
Nikkeli ja sen yhdisteet nikkelinä (Ni)	0,5 mg/l
Sinkki ja sen yhdisteet sinkkinä (Zn)	1,5 mg/l
Dioksiinit ja furaanit: jätteen polttamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (151/2013) liitteen I mukaisesti määritettyjen yksittäisten dioksiinien ja furaanien summana	0,3 ng/l

Päästöraja-arvoja katsotaan noudatetun, kun:

- kiintoaineksen kokonaismäärän mittaustuloksista 95 % ja 100 % eivät ylitä edellä asetettuja raja-arvoja;
- metallien mittaustuloksista enintään yksi vuodessa ylittää edellä asetetun raja-arvon. Tarkastelu on metallikohtainen;
- yksikään dioksiinien ja furaanien mittaustuloksista ei ylitä edellä asetettua raja-arvoa.

Toiminnanharjoittajan on esitettävä ensimmäisen toimintavuoden jälkeen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle selvitys viemäriin johdettavan jäteveden määrästä ja laadusta sekä arvio jäteveden esikäsittelytarpeesta.

Savukaasulauhduttimen puhdistettuja jätevesiä voidaan käyttää hyödyksi laitoksella hakemuksessa esitetyllä tavalla. (YSL 43 §, 47 §, 103c §, YSA 37 §, VNA 151/2013 15 §, 21 §, 24 §, 28 §, liite 1, liite 4)

Päästöt ilmaan

12. Kaasuturbiinin savukaasut on johdettava maanpinnasta vähintään 70 metriä korkean savupiipun kautta.

Kaasuturbiinin savukaasun pitoisuudet poltettaessa eivät saa ylittää seuraavia päästöraja-arvoja (kuivassa savukaasussa muunnettuna 15 % happipitoisuuteen):

Epäpuhtaus	Mg/m ³ (n)
Typenoksidit (No _x) typpidioksidina (NO ₂)	50
Hiilimonoksidi	100

Päästöraja-arvoja katsotaan noudatetun, kun jatkuvatoimisten mittauksien perusteella seuraavat edellytykset täyttyivät:

- yksikään kalenterikuukausittainen keskiarvo ei ylitä edellä asetettuja raja-arvoja;
- yksikään vuorokausikeskiarvo ei ylitä 110 prosenttia edellä asetetuista raja-arvoista;
- 95 prosenttia kaikista tuntikeskiarvoista ei ylitä 200 prosenttia edellä asetetuista raja-arvoista.

Kaasuturbiinin käynnistys- ja pysäytysjaksoja tai savukaasun puhdistinlaitteiden häiriötilanteita ei oteta huomioon päästöraja-arvon noudattamisen tarkastelussa.

Lupamääräyksen 40 mukaisessa tarkkailusuunnitelmassa on esitettävä kaasuturbiinin käynnistys- ja pysäytysjaksojen sekä savukaasun puhdistinlaitteiden häiriötilanteiden määrittelyt. Käynnistys- ja pysäytysjaksojen määrittelyt on tehtävä Euroopan komission täytäntöönpanopäätöksen teollisuuden päästöistä annetussa direktiivissä 2010/75/EU tarkoitettujen käynnistys- ja pysäytysjaksojen määrittelemisestä (C(2012) 2948 final, 7.5.2012) mukaisesti. (YSL 43 §, YSA 37 §, VNA 96/2013 4 §, 5 §, 15 §, 16 §, liite 1)

12a. Apukattilan savukaasut on johdettava maanpinnasta vähintään 50 metriä korkean savupiipun kautta. Savukaasun ulosvirtausnopeuden on oltava vähintään 5 m/s.

Apukattilan savukaasun typenoksidipitoisuus maakaasua poltettaessa saa olla enintään 340 mg/m³(n) typpidioksidiksi laskettuna, kuivassa savukaasussa muunnettuna 3 %:n happipitoisuuteen.

Apukattilan savukaasun päästöt ilmaan kevyttä polttoöljyä poltettaessa saavat olla enintään 800 mg/m³(n) typenoksideja typpidioksidiksi laskettuna enintään 850 mg/m³(n) rikkidioksidia ja enintään 50 mg/m³(n) hiukkasia, kuivassa savukaasussa muunnettuna 3 %:n happipitoisuuteen.

Edellä asetettua päästöraja-arvoa katsotaan noudatetun, kun kunkin mittaussarjan tai muiden vastaavien menettelyiden tulokset eivät ylitä raja-arvoa.

Kattiloiden käynnistys- ja alasajotilanteita ei oteta huomioon päästöraja-arvon noudattamisen tarkasteluissa.

Lupamääräyksen 40 mukaisessa tarkkailusuunnitelmassa on esitettävä apukattilan käynnistys- ja alasajotilanteiden määrittelyt. (YSL 43 §, VNA 445/2010 5 §, 6 §, 7 §, liite 1)

Tarkkailu- ja raportointimääräykset

31. Kaasuturbiinin savukaasujen ja palamisprosessin tarkkailu on suoritettava seuraavasti:

Epäpuhtaus tai muuttuja	Tarkkailuvelvoite
Savukaasun typenoksidipitoisuus (No _x)	Jatkuvatoiminen mittaus
Savukaasun hiilimonoksidipitoisuus (CO)	Jatkuvatoiminen mittaus
Savukaasun happipitoisuus (O ₂), paine ja lämpötila	Jatkuvatoiminen mittaus
Savukaasun vesihöyrysisältö	Jatkuvatoiminen mittaus, mikäli näytteeksi otettua savukaasua ei kuivata ennen päästöjen analysointia.

Lupamääräyksen 40 mukaisessa tarkkailusuunnitelmassa on esitettävä päästöjen tarkkailussa käytettävien näytteenotto- ja mittauspaikkojen sijainti. (YSL 5 §, 43 §, 46 §, 51 §, YSA 37 §, VNA 96/2013 7 §, 25 §, liite 3)

32. Kaasuturbiinin päästöraja-arvoihin verrattavat kuukausi-, vuorokausi- ja tuntikeskiarvot on määritettävä mitatuista tuntikeskiarvoista, joista on vähennetty seuraava mittaustuloksen 95 %:n luotettavuutta kuvaava osuus: typenoksidit 20 % päästöraja-arvosta ja hiilimonoksidi 10 % päästöraja-arvosta.

Kokonaispäästöjen (kuten t/a) laskennassa ei saa vähentää mittaustulosten epävarmuuksia.

Kaasuturbiinin päästömittauksissa tuntikeskiarvo on hylättävä, jos sen laskentaan käytettävistä hetkittäisarvoista hylätään enemmän kuin 1/3. Apusuureiden mittaushäiriöt eivät aiheuta tuntikeskiarvon hylkäämistä. Vuorokausikeskiarvo on hylättävä, jos sen laskentaan käytettävistä tuntikeskiarvoista hylätään enemmän kuin kolme. Jos kalenterivuodessa hylätään enemmän kuin kymmenen vuorokausikeskiarvoa, on siitä viipymättä ilmoitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Toimet, joilla mittausjärjestelmän toiminnan luotettavuutta parannetaan, on esitettävä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kahden kuukauden kuluessa kymmenen vuorokauden kiintiön ylittymisestä. (YSL 5 §, 43 §, 46 §, YSA 37 §, VNA 96/2013 16 §, liite 3)

33. Kaasuturbiinin jatkuvatoimiset päästömittalaitteet on kalibroitava riippumattoman asiantuntijan tekemin rinnakkaismittauksin (QAL2) kolmen kuukauden kuluessa kaasuturbiinin käyttöönotosta ja tämän jälkeen viiden vuoden välein. Muina vuosina savukaasupäästöjen jatkuvatoimisille mittalaitteille on tehtävä tarkastustestit (AST).

Kaasuturbiinin jatkuvatoimisten päästömittauslaitteiden luotettavuutta on ylläpidettävä QAL3-menettelyn mukaisesti.

33a. Palamisen tehokkuutta on seurattava apukattilassa mittaamalla savukaasun lämpötilaa ja happipitoisuutta. Mittauksien on oltava jatkuvatoimisia, re-

kisteröitäviä ja hälyttäviä.

Apukattilan savukaasun typenoksidipitoisuus on mitattava 12 kuukauden kuluessa kattilan käyttöönotosta ja tämän jälkeen vähintään 4 000 käyttötunnin välein.

Päästömittaukset on tehtävä ulkopuolisen asiantuntijan toimesta. Mittaajalla on oltava käyttämiensä mittausten menetelmien (CEN/ ISO/muu vastaava kansallisesti tai muuten hyväksytty menetelmä) akkreditointi. Mittaukset on tehtävä suurimmalla ja pienimmällä käytettävällä tehotasolla. Kattiloita ei tarvitse käynnistää vain päästömittausta varten.

Lupamääräyksen 40 mukaisessa tarkkailusuunnitelmassa on esitettävä mittauksissa käytettävät menetelmät, mittaussyhteiden sijainti ja arvio mittaustulosten edustavuudesta. Jos em. tietoja ei ole esitetty hyväksyttävästi, on suunnitelma päästömittauksen toteuttamisesta toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tarkastettavaksi kuukautta ennen mittauksia.

Mittausraportissa on esitettävä tiedot kattilan ajotilanteesta mittauksen aikana ja mittaustulokset yksikössä $\text{mg/m}^3(\text{n})$ kuivaa savukaasua muunnettuna happipitoisuuteen 3 %. Lisäksi mittausraportissa on esitettävä mittaustulokset yksikössä mg/MJ (sisään syötettyä energiayksikköä kohti) ja kg/h laskentakaavoihin sekä arvio tulosten luotettavuudesta. Saatuja tuloksia on verrattava voimassa oleviin päästöraja-arvoihin.

Mittausraportti on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan ja Helsingin kaupunkien ympäristönsuojeluviranomaisille kahden kuukauden kuluessa mittausten suorittamisesta. (YSL 5 §, 43 §, 46 §, VNA 445/2010 16 §, liite 2)

34. Savukaasulauhduttimen puhdistetusta jätevedestä on tehtävä vähintään seuraavat mittaukset:

- kiintoaineksen kokonaismäärän mittaukset vuorokauden ajalta otetuista virtaukseen suhteutetuista edustavista näytteistä;
- vuorokauden päästöjä edustavan näytteen kuukausittaiset, virtaukseen suhteutetut mittaukset metallipäästöistä ja niiden yhdisteistä (elohopea, kadmium, tallium, arseeni, lyijy, kromi, kupari, nikkeli ja sinkki);
- dioksiinien ja furaanien mittaukset 12 ensimmäisen käyttökuukauden aikana vähintään kerran kolmessa kuukaudessa ja sen jälkeen vähintään kerran kuukaudessa. Mittaukset on tehtävä vuorokauden päästöjä edustavista virtaukseen suhteutetuista näytteistä.

Jätevesiviemäriin johdettavien jätevesien happamuutta (pH), lämpötilaa ja määrää on mitattava jatkuvatoimisesti. Muilta osin viemäriin johdettavien vesien laatua on tarkkailtava jätevesilaitoksen vaatimusten mukaisesti.

Laitokselta vesistöön johdettavia hulevesiä on tarkkailtava ottamalla näytteitä tasausaltaasta ojaan johdettavasta vedestä sekä yhdestä näytepisteestä Westerkullanojasta. Otetuista näytteistä on tutkittava pH, sähkönjohtavuus, kiintoaine-, typpi- ja fosforipitoisuudet sekä orgaanisen hiilen kokonaismäärän (TOC) ja öljyhiilivetyjen ($\text{C}_{10}\text{--C}_{40}$) pitoisuudet. Tarkkailu on aloitettava vähintään

kuusi kuukautta ennen jätteen varastoinnin aloittamista ja suoritettava toiminnan alkamista seuraavan ensimmäisen vuoden ajan kerran kuussa ja tämän jälkeen kaksi kertaa vuodessa (keväisin ja syksyisin). Lisäksi ojaan johdettavan veden näytteestä on analysoitava metallipitoisuuksia (elohopea, kadmium, tallium, arseeni, lyijy, kromi, kupari, nikkeli ja sinkki) vähintään kerran ennen jätteen varastoinnin aloittamista ja ensimmäisen toimintavuoden aikana kahdesti (keväällä ja syksyllä) sekä tämän jälkeen kerran vuodessa.

Jätevesiviemäriin johdettavien jätevesien ja hulevesien tarkkailun suorittaminen on esitettävä yksityiskohtaisesti lupamääräyksessä 40. tarkoitettussa tarkkailusuunnitelmassa. Tarkkailusuunnitelmassa on esitettävä vähintään näytteenottokohdat, näytteenottomenetelmät, mittauskohdat, mittausmenetelmät, käytettävät analyysimenetelmät sekä mittaus- ja analyysimenetelmien herkkyydet ja epävarmuudet. (YSL 5 §, 43 §, 46 §, VNA 151/2013 20 §, liite 3)

40. Jätevoimalalle on laadittava tarkkailusuunnitelma. Tarkkailusuunnitelma on toimitettava hyväksyttäväksi Etelä-Suomen aluehallintovirastolle sekä tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan ja Helsingin kaupunkien ympäristönsuojeluviranomaisille. Tarkkailusuunnitelma on toimitettava viimeistään kuusi kuukautta ennen jätteenpolton aloittamista. Tarkkailusuunnitelma käsitellään soveltuvien osien kuten ympäristölupahakemus.

Tarkkailusuunnitelmassa on esitettävä vähintään seuraavat tiedot:

- polttoaineiden määrän ja laadun tarkkailu
- kemikaalien kulutuksen tarkkailu
- palamisolosuhteiden seuranta
- puhdistinlaitteiden toiminnan tarkkailu
- kattiloiden, kaasuturbiinin ja apukattilan käynnistys- ja pysäytystilanteiden sekä savukaasun puhdistinlaitteiden häiriötilanteiden määrittäminen
- savukaasu- ja jätevesipäästöjen mittausmenetelmät ja mahdolliset korreloivat mittaukset mittalaitteiden häiriötilanteissa
- jätteenpolton päästömittausmenetelmien vertailu valtioneuvoston asetuksen 151/2013 liitteeseen 3
- päästömittauslaitteiden kalibroinnit ja laadunvarmistus
- apukattilan käyttö- ja päästötarkkailu
- päästöarvoihin verrattavien pitoisuuksien laskentamenetelmät
- kokonaispäästöjen laskenta sisältäen E-PRTR -raportoinnin edellyttämät aineet ja yhdisteet
- osallistuminen ilmanlaadun yhteistarkkailuun
- ilmapäästöjen vaikutustarkkailu
- suunnitelma hajuhaittojen seurannan järjestämisestä
- jätevesiviemäriin johdettavien jätevesien tarkkailu
- hulevesien tarkkailu
- pohjavesien ja salaojavesien tarkkailu
- muodostuvien jätteiden, mukaan lukien pohjakuona ja muut polttojätteet, määrän ja laadun tarkkailu
- öljy- ja kemikaalivuotojen hälytysjärjestelmien testaukset
- suojarakenteiden kunnontarkkailu
- käyttö- ja häiriötietojen dokumentointi
- raportointi valvontaviranomaisille

- vastuuhenkilöt.

Suunnitelman liitteenä on esitettävä seuraavat tiedot:

- vuodoista tai palonsammutustoimista peräisin olevien epäpuhtaiden vesien talteenotto, tutkiminen ja käsittely (määräys 3.)
- savukaasujen puhdistinlaitteet (määräys 10.)
- tulokset ennen jätevoimalan rakentamista ja rakentamisen aikana tehdystä pohjavesiseurannasta.

Tarkkailusuunnitelmaa voidaan muuttaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla, mikäli muutokset eivät heikennä tarkkailun luotettavuutta. (YSL 43 §, 46 §, VNA 445/2010 16 §, liite 2)

42. Toiminnanharjoittajan on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan ja Helsingin kaupunkien ympäristönsuojeluviranomaisille edellistä vuotta koskeva raportti, josta käyvät ilmi muun muassa seuraavat tiedot:

- kattila-, kaasuturbiini- ja apukattilakohtainen käyntiaika (h/a)
- sähkön ja lämmön tuotanto (GWh/a)
- polttoaineiden kulutus (jätepolttoaineet jäteluokittain jaoteltuna) sekä sisään syötetty energian vuosittainen kokonaismäärä polttoaineittain ja energiantuotantoyksiköittäin luokiteltuna
- yhteenveto polttoaineiden laadusta (ainakin tuhka-, rikki- ja klooripitoisuus)
- yhteenveto savukaasujen puhdistinlaitteiden toiminnasta
- yhteenveto suoritetuista päästömittauksista ja jatkuvatoimisten mittalaitteiden toiminta-ajoista
- päästöjen vertailu raja-arvoihin
- raportit jatkuvatoimisten päästömittauslaitteiden kalibroinneista (QAL2), tarkastustesteistä (AST) ja kertaluonteisista päästömittauksista
- vuosipäästöt ilmaan (aineet joille on asetettu päästöraja-arvo sekä fossiilinen hiilidioksidi) ja päästöjen laskentaperusteet
- vesihuoltolaitoksen viemäriin johdettujen jätevesien määrä ja laatu pitäen sisällään tehtyjen tutkimusten raportit
- merkittävimpien laitoksessa käytettävien kemikaalien kulutus
- toiminnassa syntyneiden jätteiden hyötykäyttö (laatu, määrät ja toimituspaiikat) tai muu käsittely
- ympäristönsuojelun kannalta merkittävät häiriötilanteet ja onnettomuudet (syy, kesto-aika ja päästö), niistä aiheutuneet seuraamukset ja toimenpiteet, joihin tapahtuman vuoksi on ryhdytty
- yhteenvetoraportti pohjavesitarkkailusta
- yhteenvetoraportti hulevesien tarkkailusta ja tehtyjen tutkimusten raportit
- tiedot vuoden aikana toteutuneista tai suunnitteilla olevista päästöjen määrästä tai laatuun vaikuttaneista muutoksista.

Raportointi on soveltuvin osin tehtävä sähköisesti sähköisen palvelun tuottajan välityksellä. Toiminnanharjoittajan on lisäksi julkaistava vuosiraportti tai sen tiivistelmä omilla internetsivuillaan.

Jätevoimalan toiminnasta ja sen valvonnasta sekä toimintaan liittyvistä ympäristönsuojelun kannalta merkityksellisistä tapahtumista ja toimenpiteistä on pi-

dettävä käyttöpäiväkirjaa. Siihen on kirjattava edellä esitetyt raportointia varten tarvittavat tiedot. Kirjanpito koskee päästö- ja vaikutustarkkailumittauksia, näytteiden ottoa ja analysointia, mittalaitteiden laadunvarmennusta ja kalibrointeja sekä myös öljynerotuksen tarkkailua ja tyhjennyksiä. Kirjanpito on pyydettäessä esitettävä ympäristöluvan valvontaviranomaisille. (YSL 46 §, JL 51 §, 52 §, VNA 151/2013 25 §, VNA 445/2010 17 §, VNA 96/2013 24 §)

Aluehallintovirasto on perustellut päätöstään muun ohella seuraavasti:

Lupamääräysten yleiset perustelut

Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnasta aiheutuvan pilaantumisen todennäköisyys, toiminnan onnettomuusriski sekä sijaintialueen kaavamääräykset. Kaasuturbiinin toiminnalle on annettu polttoaineteholtaan vähintään 50 megawatin polttolaitosten päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (96/2013, LCP-asetus) mukaiset määräykset. Koska kaasuturbiinin toiminta aloitetaan 21.2.2014 jälkeen, on se katsottu lupaharkinnassa asetuksen 2 §:n 7 kohdan mukaiseksi uudeksi energiantuotantoyksiköksi. Apukattilan toiminnalle on annettu polttoaineteholtaan alle 50 megawatin energiantuotantoyksiköiden ympäristönsuojeluvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (445/2010, PINO-asetus) mukaiset määräykset. Jätevoimalan savukaasulauhduttimien käyttöönotto on huomioitu antamalla syntyvien jätevesien aiheuttamasta kuormituksesta ja tarkkailusta tarpeelliset määräykset. Muutokset hulevesien johtamisesta maastoon on huomioitu tarkentamalla asiaa koskevia määräyksiä.

Toiminnanharjoittaja on hakenut ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaista oikeutta johtaa tietyt puhtaat jätevedet ja hulevedet viettoputkella Porvoon väylän ali etelään avo-ojaan ja edelleen Westerkullanojaan. Oikeus on myönnetty, koska johtamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa muille ja johtaminen on teknisesti ja taloudellisesti perusteltua. Jätevesien johtamisesta on sovittu osin maanomistajien kanssa. Ojan välittömässä läheisyydessä ei ole tonttia, rakennuspaikkaa, uimarantaa tai muuta vastaavaa erityiseen käyttöön otettua aluetta. Lupamääräyksessä 1 on asetettu velvollisuus pitää uoma kunnossa sekä annettu tarkemmat määräykset vesien johtamisesta. Hakijalle on lisäksi myönnetty 48 §:n 3 momentin mukainen oikeus viettoputken sijoittamiseksi maantien (Porvoonväylä) ali hakemuksen mukaisesti, ottaen huomioon että putken sijoittamisesta tieliikennealueelle on sovittu hakijan ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Määräys 1. Lupamääräystä on muutettu siten, että on mahdollistettu puhtaiden hulevesien sekä puhtaiden savukaasulauhduttimien raakavesisäiliön ylijuuksutusvesien ja lisäprosessissa syntyvien vesien johtaminen maastoon jätevesiviemärin sijasta, mahdollistettu savukaasulauhduttimien jätevesien käyttö laitoksella ja asetettu päästörajat hakemuksen mukaisesti savukaasulauhduttimien puhdistettujen jätevesien sisältämille epäpuhtauksille. Jätevoimalan bunkkerin ympäristön (liitteen 1 punaisella merkityt alueet) hulevedet saattavat sisältää haitallisia aineita, joten kyseiset hulevedet on johdettava ympäristölupahakemuksessa esitetyn mukaisesti tasausaltaan kautta jätevesiviemäriin. Sen sijaan muilta alueilta (liitteen 1 vihreällä merkityt alueet) muodostuvat hulevedet

ovat hakemuksessa esitetyn ja aluehallintoviraston käsityksen mukaan ominaisuuksiltaan verrattavissa kaupunkialueen hulevesiin, joten niiden johtaminen hiekanerotuksella varustetun tasausaltaan kautta maastoon on perusteltua. Liitteessä 1 on esitetty myös maastoon johdettavien vesien tasausaltaan, viettoputken, uuden avo-ojan ja olemassa olevan avo-ojan sijainti.

Mahdollisesti öljyä sisältävät vedet on johdettava öljynerotuksen kautta. Määräystä on tarkennettu siten, että on annettu vaatimukset öljynerottimien toimintatasolle riippuen siitä, johdetaanko vedet öljynerotuksen jälkeen jätevesiviemäriin vai maastoon. Standardin SFS-EN-858-1 luokan II mukaisesta öljynerottimesta poistuvan veden hiilivetypitoisuus on alle 100 mg/l ja luokan I mukaisesta öljynerottimesta poistuvan veden hiilivetypitoisuus alle 5 mg/l. Ilmoitetut pitoisuudet ovat toimintatasoja, eivät päästörajoja. Maastoon johdettavat mahdollisesti öljyä sisältävät vedet on johdettava öljynerottimeen ennen vesien johtamista tasausaltaaseen, jotta öljyn erottaminen on mahdollisimman tehokasta. Lisäksi määräystä on tarkennettu öljynerotuksen hälytysjärjestelmien testauksen kirjapitovelvoitteella.

Määräyksessä on mahdollistettu savukaasulauhduttimien puhdistettujen jätevesien hyödyntäminen laitoksen toiminnassa.

Päästörajat savukaasulauhduttimien jätevesien sisältämille haitta-aineille on asetettu jätteen poltosta annetun valtioneuvoston asetuksen (151/2013) mukaisesti. Asetuksen mukaan savukaasun puhdistuksessa syntyvän jäteveden päästäminen vesistöön on ehkäistävä mahdollisimman tehokkaasti. Kun päästöt alittavat määräyksessä annetut päästörajat, tämä vaatimus toteutuu. Hulevesille ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa öljypitoisuuden päästötason lisäksi muita rajoitteita, koska maastoon johdettavien vesien laatu ei poikkea kaupunkialueen huleveden laadusta.

Savukaasulauhduttimen raakavesisäiliön ylijuoksutusvedet ja lisäprosessissa syntyvät maastoon johdettavat vedet ovat hakemuksessa esitettyjen tietojen mukaan puhtaita. Savukaasupesurissa syntyvät lauhteet käsitellään kemiallisesti ja suodatetaan. Tämän käsittelyn jälkeen vesi täyttää jätteen polttamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (151/2013) vaatimukset. Puhdistettu vesi varastoidaan puhdistetun lauhteen säiliössä ennen johtamista jatkokäsittelyn kautta raakavesisäiliöön tai muuten hyödynnettäväksi laitoksella. Hakemuksessa esitetyn ja aluehallintoviraston käsityksen mukaan raakavesisäiliön ylijuoksu ja lisävesiprosessin rejekti ei voi sisältää merkittäviä pitoisuuksia haitallisia aineita.

Muilta osin määräys on sama kuin Uudenmaan ympäristökeskuksen päätöksessä No YS 1696 (30.12.2009), siten kuin Vaasan hallinto-oikeus on sitä päätöksellä Nro 11/0369/1 (30.12.2011) muuttanut.

Määräys 12. Toiminnanharjoittaja on esittänyt kaasuturbiinin piipun korkeuden korottamista 70 metriin. Lisäksi on ehdotettu teollisuuspäästädirektiivin (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/75/EU) mukaisten päästörajojen antamista kaasuturbiinille, kun polttoaineena käytetään maakaasua. Päästörajat ilmaan johdettaville päästöille on hakemuksessa ehdotettu annettavaksi uuden laitoksen mukaisesti. Kaasuturbiinin korkeudelle ja ilmaan johdettaville päästöille on annettu LCP-asetuksen (96/2013) mukaiset määräykset.

Päästörajat on asetettu asetuksen liitteen 1 taulukon 4 ja siihen liittyvien tarkennuksien mukaisesti. Häiriötilanteiden osalta on tarkennettu LCP-asetuksen mukaisesti, että vain savukaasun puhdistinlaitteiden häiriötilanteita ei huomioida päästöraja-arvon noudattamisen tarkastelussa. Selvyyden vuoksi todetaan lisäksi, etteivät lupamääräyksen mukaiset häiriötilanteet tarkoita kaasumaisen polttoaineen saatavuudessa ilmeneviä häiriötä. Mikäli tällaisia tilanteita syntyisi ja toiminnanharjoittaja ei pystyisi noudattamaan lupamääräyksen päästörajoja ilman että kaasuturbiiniin olisi asennettava savukaasujen puhdistinlaite, toiminnanharjoittaja voi hakea Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta poikkeusta LCP-asetuksen 19 §:n mukaisesti.

Määräys 12a. Apukattilalle on asetettu PINO-asetuksen (VNA 445/2010) mukaiset määräykset savupiipun korkeudesta ja päästörajoista. Ilmatieteen laitoksen valmisteleman lausunnon (Lausunto piipun korkeuden mitoituksesta Vantaan Energian jätevoimalan apukattilalle, 17.4.2012, 17/460/2012) mukaan 50 metriä korkea piippu ja asetettu päästöraja-arvo takaavat ilmanlaadun kannalta riittävän hyvät leviämis- ja laimenemisolosuhteet piipun kautta vapautuville typenoksidipäästöille.

Päästörajat on annettu hakemuksesta poiketen PINO-asetuksen mukaisesti maakaasun ja kevyen polttoöljyn poltolle. Jos maakaasun saanti estyy ja apukattilassa käytetään polttoaineena kevyttä polttoöljyä, toiminnassa tulee noudattaa lupamääräyksen mukaisia päästörajoja. Selvyyden vuoksi todetaan, että PINO-asetus ei sisällä samanlaista menettelyä kaasumaisen polttoaineen saatavuudessa ilmenneiden puutteiden vuoksi kuin LCP-asetus.

Määräys 31. Kaasuturbiinin päästöjen tarkkailua on täydennetty velvoitteella mitata hiilimonoksidipäästöä jatkuvatoimisesti. Toiminnanharjoittaja ei ole ehdottanut ympäristölupahakemuksessa hiilimonoksidin tarkkailumenetelmää, mutta hakemuksessa päästöraja-arvojen noudattamisen on ehdotettu perustuvan jatkuvatoimiseen mittaukseen. Toisaalta muukin kaasuturbiinin päästöjen tarkkailu perustuu jatkuvatoimiseen mittaukseen, ja suurten polttolaitosten BREF-asiakirjan (Reference Document on Best Available Techniques for Large Combustion Plants, heinäkuu 2006) kohdassa 7.5.4 olevan taulukon 7.36 mukaan kaasuturbiinin typenoksidi- ja hiilimonoksidipäästöjen jatkuvatoiminen mittaus on parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa polttoaineteholtaan yli 50 MW:n polttolaitoksissa. Näin ollen hiilimonoksidin ja typenoksidien mittaukset on määrätty jatkuvatoimisin, koska kaasuturbiini toimii lähes jatkuvassa käytössä olevana peruskuormalaitoksena.

Määräys 32. Määräystä on täydennetty kuukausikeskiarvon laskennalla ja hiilimonoksidin jatkuvatoimisen mittauksen luotettavuutta kuvaavalla osuudella. Täydennys on tarpeen, koska tässä päätöksessä on annettu aikaisemmasta poiketen kaasuturbiinin päästörajat myös kuukausikeskiarvoina ja velvoite mitata hiilimonoksidia jatkuvatoimisesti.

Määräys 33. Lupamääräyksestä on poistettu kaasuturbiinin kevyen polttoöljyn käyttöä koskevat päästömittausvaatimukset hakemuksen mukaisesti. Jatkossa kaasuturbiinissa käytettäisiin kevyttä polttoöljyä ainoastaan tilanteissa, joissa kaasumaisen polttoaineen saatavuudessa on puutteita. Tällaisissa tilanteissa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan kevyen polttoöljyn käyttöön niin, että laitoksen ei tarvitse noudattaa tämän pää-

töksen päästöraja-arvoja. Samassa yhteydessä ELY-keskus voi tarvittaessa antaa poikkeustilannetta koskevat tarkkailumääräykset.

Määräys 33a. Apukattilan käyttö- ja päästötarkkailusta on annettu PINO-asetuksen (445/2010) mukaiset määräykset. Apukattilan typenoksidipäästöjen mittaustaajuus määräytyy varakattilan ehtojen mukaisesti, koska kattilan vuotuinen käyttöaika on alle 1 500 h/a.

Määräys 34. Jätevesien päästötarkkailua on tarkennettu, koska toiminnassa syntyy jatkossa jätevesiä jätteenpolton savukaasujen puhdistuksessa. Hakemuksista poiketen kiintoaineen mittaukset on veloitettu tekemään jatkuvatoimisella näytteenottimella otetuista näytteistä luotettavien tulosten saamiseksi. Myös muu tarkkailu perustuu kokoomanäytteisiin, joten perusteita kiintoainepitoisuuden määrittämiseen pistokokeina otetuista näytteistä ei aluehallintoviraston näkemyksen mukaan ole olemassa. Viemäriin johdettavien jätevesien tarkkailua koskevat määräykset perustuvat jätteen poltosta annetun valtioneuvoston asetuksen (151/2013) 20 §:ään.

Lisäksi on veloitettu tarkkailemaan hulevesien laatua ottamalla näytteitä ta-sausaltaasta ojaan johdettavasta vedestä. Näytteenottopaikan on oltava mahdollisimman edustava. Lisäksi näytteitä on otettava Westerkullanojasta. Hakemuksessa esitettyjen parametrien lisäksi tutkittaviin aineisiin on lisätty orgaanisen hiilen kokonaismäärä analyysi, jolla seurataan orgaanisten epäpuhtauksien pitoisuuksia hulevedessä, öljyhiilivety-pitoisuus sekä suureita, jotka kertovat veden yleisestä laadusta.

Tarkkailu on aloitettava vähintään kuusi kuukautta ennen jätteen varastoinnin aloittamista alueella, jotta saadaan vertailukelpoista luotettavaa tietoa huleveden laadusta ennen toiminnan käynnistymistä. Tämän ja toiminnan ensimmäisen vuoden ajan tarkkailua on tehtävä vähintään kerran kuukaudessa. Tämän jälkeen huleveden laatua on tutkittava vähintään kaksi kertaa vuodessa. Lisäksi toiminnanharjoittaja on veloitettu tutkimaan metallipitoisuuksia ojaan johdettavan veden näytteistä. Ojan sedimenttien tarkkailua ei ole edellytetty, koska maastoon johdettavien vesien laatu ei poikkea kaupunkialueen huleveden laadusta.

Jätevesiviemäriin johdettavien jätevesien ja hulevesien tarkkailun yksityiskohdaiset tiedot on veloitettu esittämään lupamääräyksen 40. mukaisessa tarkkailusuunnitelmassa, joka on esitettävä hyväksyttäväksi Etelä-Suomen aluehallintovirastolle.

Määräys 40. Etelä-Suomen aluehallintovirastolle hyväksyttäväksi esitettävän tarkkailusuunnitelman sisältöä on tarkennettu. Tarkennuksia on ollut tarpeen tehdä esitettyjen toiminnan muutosten ja lainsäädäntöön tulleiden muutosten takia.

Määräys 42. Vuosittain tehtävän raportoinnin sisältöä on tarkennettu. Tarkennuksia on ollut tarpeen tehdä esitettyjen toiminnan muutosten ja lainsäädäntöön tulleiden muutosten takia.

Korvattavat lupamääräykset

Aluehallintovirasto on todennut, että päätöksen lupamääräykset korvaavat Uudenmaan ympäristökeskuksen myöntämän ympäristölupapäätöksen No YS 1696 (30.12.2009), siten kun se on muutettuna Vaasan hallinto-oikeuden päätöksellä nro 11/0369/1 (30.12.2011) ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä taltionumero 229 (17.1.2013), lupamääräykset 1, 12, 31, 32, 33, 34, 40 ja 42.

Päätöksen noudattaminen muutoksenhausta huolimatta

Aluehallintovirasto on määrännyt, että luvan saaja voi aloittaa toiminnan lupapäätöksen mukaisesti lupamääräyksiä noudattaen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta aikaisintaan 1.1.2014. Hulevesien johtaminen lupamääräyksen 1 mukaisesti voidaan kuitenkin aloittaa välittömästi. Luvan saaja voi aloittaa toiminnan lupapäätöksen mukaisesti, mikäli asettaa päätöksen mukaisen vakuuden.

Luvan saajan on ennen jätevoimalan toiminnan aloittamista asetettava 10.000 euron suuruinen hyväksyttävä vakuus Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle. Vakuus voidaan asettaa pankkitalletuksena, pankkitakauksena tai ta-kausvakuutuksena.

Aluehallintovirasto on perustellut täytäntöönpanoa koskevaa määräystään seuraavasti:

Perusteet ympäristönsuojelulain 101 §:n mukaiselle päätökselle täyttyvät eikä aloittamisluvan myöntäminen tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Lupamääräyksen muutoksissa on kyse koko toiminnan kannalta pienistä muutoksista, joilla ei ole ennalta arvioiden merkittäviä ympäristövaikutuksia. Hakemuksessa esitetyt toiminnan muutokset ovat luonteiltaan sellaisia, että niiden päästöjä voidaan tehokkaasti ehkäistä asetetuilla lupamääräyksillä.

Toiminnanharjoittaja on lupahakemuksessa ehdottanut, että jo aikaisemmin asetettavaksi edellytetty 50.000 euron vakuus toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta on riittävä. Uudenmaan ympäristökeskuksen ympäristölupapäätös No YS 1696, 30.12.2009 on saanut lainvoiman hakemuksen käsitteilyn aikana ja vakuus on rauennut. Täten aluehallintovirasto on katsonut tarpeelliseksi asettaa uusi vakuus. Asetettu vakuus kattaa ympäristön saattamisen ennalleen. (YSL 101 §)

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

1) *Vaarala Seura ry* on valituksessaan vaatinut, että Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös kumotaan ja hakemus hylätään.

Vaatimustensa tueksi yhdistys on esittänyt muun ohella seuraavaa:

Aluehallintovirasto on päätöstä tehdessään jättänyt noudattamatta Vantaan kaupunginhallituksen 17.9.2012 ja kaupunkisuunnittelulautakunnan 10.9.2012

tekemiä päätöksiä siitä, että vesipolitiikan puitedirektiiviä (2000/60/EY) on noudatettava.

Sekajätteen joukkoon ei saa sekoittaa painekyllästettyä puuta, koska puun koostumusta ei voida tietää. Lupamääräyksiin on varmistettava, ettei laitoksesta missään olosuhteissa pääse ympäristöön tai luontoon ihmisille vaarallisia myrkkyjä, kuten dioksiinia ja furaaneja. Ongelmajätteiden polttaminen on kiellettävä.

Savukaasujen ilmapäästöt ovat ristiriidassa edellä mainitun direktiivin kanssa. Vesistöön kohdistuvien laskeumien vaikutuksia ei ole huomioitu riittävästi, kun todellisista ongelmajättemääristä ei ole ratkaisua.

Asiassa on selvitettävä, onko aluehallintovirasto täyttänyt selvilläolovelvollisuutensa laissa edellytetyllä tavalla. Hallinto-oikeudelle tulisi toimittaa maaperässä, pintavesissä ja pohjavedessä jo havaitut pilaantumisen merkit ja katselmukspöytäkirjat ja tiedot pohjavesien virtauksesta ja siinä havaituista muutoksista. Pintaan kohdistuvat päästöt kulkeutuvat ennen pitkää pohjaveteen, eikä pohjaveden pilaamiseen voi myöntää lupaa. Raskasmetallit on puhdistettava vesistä.

Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnan (YTV) ja Vantaan Energia Oy:n välisen sopimuksen 5.3.2009 julistaminen salaiseksi esti mahdollisuuden saada tietoa hankkeesta.

Hankkeesta vastaavan on oltava selvillä ympäristövaikutuksista. Eri aineiden ympäristövaikutukset ovat selvittämättä. Aineiden yhteisvaikutuksia ei tiedetä.

Aluehallintovirasto on myöntänyt luvan selvittämättä todellisia ilmapäästöjä, kun korkeimman hallinto-oikeuden palauttamaa asiaa ei ole ratkaistu uudelleen.

Kaava-alueiden pilaantumisen estämiseksi päästöraja-arvojen täytyy olla vesipolitiikan puitedirektiivin laatunormien ja ympäristönsuojeluasetuksesta seuraavien normien mukaiset. Hulevesien käsittely ei ole riittävä, vaan vedet on ohjattava viemäriin ja jätevedenpuhdistamolle. Savukaasupesureiden vesien ohjaamista maastoon ja edelleen pohjavesialueelle ei voida hyväksyä. Järjestelmän tulee olla suljettu.

Kevyen polttoöljyn päästöraajat tulee asettaa samalle tasolle. Rikkipitoisuuden on oltava alle 10 mg/kg ja määrittäminen on tehtävä standardin EN ISO 20846 mukaisesti. Koska savukaasujen nopeus hidastuu savukaasupesureiden takia, piippu on varustettava suurtehopuhaltimella. Näin varmistetaan, etteivät savukaasut valu lähiympäristöön.

Päätöksen täytäntöönpanoa ei tule hyväksyä ennen kuin asiassa on saatu lainvoimainen päätös.

2) *Kimmo Heikkinen ja hänen asiakumppaninsa* ovat valituksessaan vaatineet, että Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös kumotaan ja hakemus hylätään. Heikkinen ja hänen asiakumppaninsa ovat vaatineet, että asiassa pyydetään ennakkoratkaisu unionin tuomioistuimelta. Ennakkoratkaisupyynnössä on tiedus-

teltava, voidaanko kilpailutuksen kohteena olleelle toiminnalle, joka on kilpailutuksen jälkeen muuttunut merkittävästi, myöntää ympäristölupaa.

Vaatimustensa tueksi Heikkinen ja hänen asiakumppaninsa ovat esittäneet muun ohella seuraavaa:

Yhdistetylle 102,7 MW:n tehoiselle voimalaitokselle ei tule myöntää ympäristölupaa. Toisin kuin Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on katsonut, vain kaasuturbiinin tehoa ei voida pitää uutena laitoksena, vaan kaasuvoimalan ja jätteenpolttolaitoksen laitospäätösuutta on tarkasteltava yhtenä kokonaisuutena. Laitosten yhteinen teho 102,7 MW ylittää ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA) koskevan rajan. Laitoksen tehoa ollaan kasvattamassa suuremmaksi kuin YVA-menettelyssä arvioitiin. Siksi on suoritettava uusi ympäristövaikutusten arviointimenettely ennen kuin ympäristölupaa voidaan myöntää. On lainsäätäjän tarkoituksen vastaista, jos laitosten tehon asteittainen kasvattaminen sallitaan. Lain tarkoitusta ei vastaa tehon kasvattaminen jakamalla tuotantoa pienempiin prosesseihin. Asia on ympäristövaikutusten arviointimenettelyn osalta palautettava Uudenmaan ELY-keskukselle uudelleen käsiteltäväksi. Selvitys toiminnan vaikutuksista Natura 2000 -verkostoon liitetyille alueille puuttui aikaisemmasta YVA-menettelystä. Nyt mainituille alueille ollaan johtamassa jätevesimassoja, joiden laadusta on esitetty huoli. Tämäkin seikka puoltaa uuden YVA-menettelyn suorittamista ennen ympäristölupaharkintaa.

Jos kilpailutuksesta poikkeaminen sallitaan, on lupamääräyksen 33 päästömittausvaatimukset yksilöitävä ympäristöluvassa. Päästömittausvaatimusten poistaminen luvasta on kumottava.

Savupiipun kokoa ei tule kasvattaa. Kyse on muutoksesta, joka laajentaa laitoksen aiheuttamia ongelmia levittäen epäpuhtauksia entistä laajemmalle alueelle.

Laitoksella syntyvien vesimassojen johtamista vesistöihin ei tule sallia. Jo aikaisemman toiminnan on todettu laskeneen pohjavesien laatua. Syyksi on arvioitu muun ohella suolausta. Jos suolaus päättyy hulevesien mukana avo-ojaan yhdessä nyt kysymyksessä olevan laitoksen synnyttämien jätteiden kanssa, on jätevesien johtaminen jätevesiviemäriin ainoa tapa ehkäistä Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen vahingoittuminen.

Kun asiaan liittyvät seikat ovat olleet toiminnanharjoittajan tiedossa jo alun perin, on erikoista että lupaan haetaan nyt lievennystä. Mitään pakkoa avovesijuoksutuksille ei ole.

Metallipitoisuuksien mittaustuloksissa ei tule hyväksyä yhtään ylitystä.

Laitoksen päästörajat eivät ole vesipolitiikan puitedirektiivin mukaisia. Kadmiumin laillinen enimmäispäästöarvo on 0,010 mg/l suodatettuna. Nyt laitos on saamassa luvan viisinkertaiselle määrälle kokonaispitoisuutena. Vesistöön ei saisi tulla keskiarvona enempää kadmiumia kuin 0,0001 mg/l ja enimmäispäästönä 0,0005 mg/l. Haettu lupa kasvattaa raja-arvojen ylitystä. Lupaa saastuttaa vesistöjä ei tule myöntää. Edes puhdistamolla ei ole ympäristölupaa osaan raskasmetalleista.

Kokonaispäästöjä arvioitaessa on otettava huomioon myös vesistöön kohdistuvat laskeumat, ei vain ilmaan päästettäviä saasteita.

Natriumhydroksidin vaikutukset on arvioitava ennen luvan myöntämistä. Alueen hulevesissä ei saa olla elohopeaa ja hulevesien laatu on ennen vesistöön laskemista selvitettävä. Alueella sijainneesta toiminnasta on jo aikaisemmin todettu aiheutuvan haittaa alueen vesistöille.

Jo aikaisemman alueella toimineen tahon selkeytysaltaassa vesistön pH oli vaarallisen korkealla tasolla. Mitattu korkea sähkönjohtokyky indikoi korkeaa suolapitoisuutta, jonka syytä ei kuitenkaan ole selvitetty. Suolapitoisuus levinnee avo-ojaa pitkin laajemmalle alueelle. Korkea ammoniumtypen pitoisuus aiheuttaa rehevöitymistä ja on kaloille erittäin myrkyllistä. Kadmiumin vaadittua mittaustarkkuutta ei ole otettu huomioon suoritetuissa mittauksissa. Ympäristöluvassa tulisi ottaa kantaa siihen, sisältääkö kromi kuusiarvoista erityisen myrkyllistä kromia. Alueella on aikaisemmin todettu korkeita sulfaattiarvoja, joten näiden seuranta on otettava mukaan ympäristölupaan.

3) *Oy Karl Fazer Ab* on valituksessaan vaatinut, että Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös kumotaan siltä osin, kuin se koskee muiden alueiden (päättökseen liitteen 1 vihreällä merkitty alue) ja kattojen hulevesien sekä savukaasulauhduttimen raakavesisäiliön ylijouksutusveden ja lisävesiprosessissa syntyvän veden johtamista tasausaltaan kautta viettoputkea myöten Porvoon väylän ali ja edelleen avo-ojaa pitkin Westerkullanojaan (lupamääräys 1). Kyseiset vedet on määrättävä johdettavaksi jätevesiviemäriin. Toissijaisesti mainitut vedet on määrättävä johdettavaksi jätevesiviemäriin siihen saakka, kunnes on osoitettu, että vedet ovat laadultaan ja muilta ominaisuuksiltaan sellaisia, että ne voidaan johtaa hulevesien mukana maastoon. Lisäksi yhtiö on vaatinut, että lupa saada aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta kumotaan ja Vantaan Energia Oy veloitetaan korvaamaan *Oy Karl Fazer Ab*:n oikeudenkäyntikulut laillisine korkoineen.

Vaativustensa tueksi yhtiö on esittänyt muun ohella seuraavaa:

Alueen hydrogeologisia ja hydrologisia olosuhteita on käsitelty valitukseen liitettyssä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n lausunnossa 8.4.2013. Jätevoimala on rakennettu alueelle, jossa on aikaisemmin louhittu kalliota kiviainestuotantoon, ja jossa kallion pinnan päällä on 0,3–2,4 metrin kerros alueelta louhittua ja murskattua kiviainesta. Jätevoimala sijaitsee kallio-kohoumalla, jonka etelä-, lounais- ja pohjoispuolella on merkittävät kalliopainanteet. Kalliopainanteet ilmentävät kalliooperän heikkousvyöhykkeiden sijaintia. Lounaispuolella Långmossenin suoalueen kohdalla on pohjoisluode–etelä-kaakko-suuntainen alueellinen kalliooperän heikkousvyöhyke, joka Långmossenin suoalueen pohjoisreunalla yhtyy koillinen–lounas-suuntaiseen merkittävään paikalliseen heikkousvyöhykkeeseen. Noin 0,5 kilometriä jätevoimalan alueesta itään on pohjois–etelä-suuntainen erittäin suuri alueellinen heikkousvyöhyke, jonka kohdalla kulkevassa savipeitteisessä painanteessa virtaa Krapuoja. Pohjavesitutkimukset osoittavat, että Långmossebergenin alueella ei ole irtomaakerroksia, jotka varastoisivat maapohjavettä, joten pohjavesivaikutusten kannalta oleellisia ovat pohjaveden virtauskuva kalliooperässä sekä maapohjaveden ja kalliopohjaveden hydrauliset yhteydet Långmossebergenin ym-

päristössä. Kalliopohjavettä esiintyy edellä kuvatuissa kallioperän heikkousvyöhykkeiden rakosysteemeissä ja ruhjeissa.

Fazerilan pohjavesialueen ulkoraja kulkee Långmossenin suoalueella, joten Långmossenin jätevoimalan laitosalueen raja sijaitsee alle 250 metrin päässä Fazerilan pohjavesialueen ulkorajasta. Pohjavesitarkkailutulosten mukaan pohjaveden virtaussuunta Fazerilan pohjavesialueen itäpään ja jätevoimalan välisellä alueella on kohti itää/kaakkoa. Jätevoimalan alueelta virtaa pohjavesiä kaakkoon, itään ja luoteeseen/pohjoiseen.

Jätevoimalan alueelta pohjoiseen johtaa oja, joka laskee Krapuojaan noin 1,5 kilometrin päässä. Louhinnan aikana jätevoimala-alueelta on pumpattu vesiä tähän pohjoiseen vievään ojaan, joka on kuitenkin vetänyt huonosti pumpattuja vesiä. Jätevoimala-alueen eteläpuoliset pintavaluntavedet kulkeutuvat haaroja pitkin etelään, jossa ojat yhtyvät Westerkullanojaksi. Myös Långmossenin suoalueen vesiä etelään johtava oja yhtyy peltoalueiden keskellä etelään virtaavaan Westerkullanojaan, ja noin 2,5 kilometriä eteläkaakkoon vedet laskevat mereen Porvarinlahteen.

Westerkullanojaan johdetaan nykyisellään Porvoonväylän hulevesiä, ja jätevoimalan puhtaat hulevedet suunnitellaan johdettavaksi Porvoonväylän ali samaan paikkaan, jonne johdetaan tiealueen vedet. Westerkullanojan virtaamat on hakemuksessa arvioitu laskennallisesti Siuntionjoen osavaluma-alueen Rudbäcken 7 vuosien 1991–2004 ja 2008 valunta-arvojen perusteella. Laskennallisesti arvioitu Westerkullanojan keskivirtaama on $0,1 \text{ m}^3/\text{s}$, keskialivirtaama $0 \text{ m}^3/\text{s}$ ja keskiylivirtaama $1,0 \text{ m}^3/\text{s}$.

Lupahakemuksen mukaisesti jätevoimalan hulevedet johdettaisiin jätebunkkerin välittömässä läheisyydessä muodostuvia likaisia hulevesiä lukuun ottamatta maastoon. Maastoon johdettavien hulevesien muodostumispinta-ala on 12 hehtaaria, josta liikenne- ja pysäköintialueiden sekä rakennusten osuus on 7 hehtaaria. Maastoon johdettavia hulevesiä arvioidaan syntyvän enintään 100 l/s.

Maastoon on suunniteltu johdettavaksi myös savukaasulauhduttimelta tulevia puhdistettuja vesiä. Hakemuksen mukaan savukaasulauhduttimen lisääminen prosessiin lisää viemäriin johdettavien vesien määrää noin 20 %:lla. Vuotuinen savukaasulauhduttimelta maastoon johdettava puhdistettujen vesien määrä on $14\,000 \text{ m}^3$.

Sekä jätevoimalan alueelta kertyvät hulevedet että savukaasulauhduttimelta johdettavat puhdistetut vedet on suunniteltu johdettavaksi maastoon tasausaltaan kautta. Tasausaltaalla on tarkoitus tasata virtaamia siten, että virtaama on enimmillään 100 l/s. Tasausaltaasta vedet johdetaan Porvoon väylän ali menevää viettoputkea pitkin ojaan, joka johtaa Westerkullanojaan. Viettoputki on rakennettu muun jätevoimalan rakennushankkeen yhteydessä.

Mikäli Westerkullanojan kapasiteetti ei kaikissa tilanteissa riitä vastaanottamaan siihen johdettavia tiealueen ja jätevoimalan hule- ja prosessivesiä on mahdollista, että hulevedet saattavat kulkeutua kalliopohjaveteen. Vaikka oja-uoman alueella maaperä koostuu paksuista savikerroksista, mahdollisen tulvatilanteen aikana vesien tulviessa peltoalueille voi ojaan johdettuja vesiä imeytyä moreenikerrokseen, joita esiintyy peltoalueiden reunamilla ja paikoitellen

myös keskellä savikkoa pienialaisina saarekkeina. Näiden moreenikerrosten kautta hulevesiä voi sekoittua pohjaveteen. Moreenikerrosten kautta imeytyneet vedet voivat kulkeutua savikon alaisiin vettä johtaviin kerroksiin ja rikko-
naisessa kallioperässä esiintyvään kalliopohjaveteen.

Jätevoimalan eteläpuolisella alueella on peltoalueiden reunamilla esiintyvillä moreenialueilla yksityisiä talousvesikaivoja, joiden veden laatuun mainitunlainen tulvatilanne voi vaikuttaa. Lisäksi Westerkullanojan alajuoksulla, noin 2,3 kilometriä suunnitellusta hulevesien purkupaikasta alavirtaan, on lähdekartoituksessa havaittu Westerkullan allikkolähde, josta purkautuu pohjavettä Westerkullanojaan. Westerkullanojan vedenpinnan noustessa ojassa virtaavaa vettä voi lähteikköalueella sekoittua pohjaveteen.

Hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella arvioituna hulevesien hallintasuunnitelmassa on kuitenkin epävarmuuksia. Olennaista on, että lupakäsittelyssä ja hulevesien hallintaa koskevissa lupamääräyksissä on syytä edellyttää toimenpiteitä, joilla voidaan estää Westerkullanojan hallitsematon tulviminen. Hakemuksessa esitetty kuvaus ei anna yksiselitteistä käsitystä siitä, mitkä ovat prosessivesimäärien viikoittaiset/kuukausittaiset vaihtelut. Vuotuinen savukaa-
sulauhduttimelta maastoon johdettava vesimäärä on hakemuksen mukaan $14\,000\text{ m}^3$ eli keskimäärin $38\text{ m}^3/\text{d}$.

Hakemuksessa arvioidaan, että tilanne, jossa jätevoimalan alueelta johdettai-
siin enimmäismäärän (100 l/s) verran, olisi esimerkiksi rankkasateen aiheutta-
ma lyhytaikainen tilanne, joka toistuu harvoin. On epäselvää, mihin sademää-
rätilastoihin ja ennustelaskelmiin arvio perustuu ja onko arviossa otettu huo-
mioon mahdollinen sademäärien kasvu ja tulvariskialueet Westerkullanojan
valuma-alueella. Westerkullanojan kapasiteetti ylimääräisille prosessivesille
vaihtelee oleellisesti alivirtaamakausista ylivirtaamakausiin. Pystytäänkö hule-
vesien ja prosessivesien yhteenlaskettu maastoon johdettava vesimäärä pitä-
mään kaikissa käyttötilanteissa enimmillään edellä mainitun suuruisena. Tul-
vatilanteissa teollisuusalueen hulevesien mukana kulkeutuu suurempia määriä
kuormittavia aineita, mitä korostaa aiempaan tilanteeseen verraten avoimeksi
muokattu monien hehtaarien kokoinen valuma-alue.

Westerkullanojan nykyisiä virtaamia on arvioitu laskennallisesti Siuntionjoen
pienen osavaluma-alueen vuosien 1991–2004 ja 2008 aineiston perusteella. On
epäselvää, onko varmistettu, että laskennassa käytetyn osavaluma-alueen kor-
keussuhteet, maaperä ja maankäyttö ovat riittävästi Westerkullanojan valuma-
alueen kaltaiset. Koko Siuntion valuma-alueen pinta-alasta on rakennettua
aluetta 13,6 %, maatalousaluetta 25,0 %, metsiä, avoimia kankaita ja kallio-
maita 56,2 %, kosteikkoja ja avoimia soita 0,6 % ja vesialueita 4,6 %.

Maastoon johdettavien vesimäärien vaikutusta arvioitaessa ei ole tarkoituksen-
mukaista käyttää vertailuarvona Westerkullanojan keskivirtaamaa. Hulevesien
hallinnan kannalta tärkeätä olisi verrata vesimääriä keskialivirtaamaan. Las-
kennallinen keskialivirtaama Westerkullanojassa on hakemuksessa esitetyn
laskelman mukaan $0\text{ m}^3/\text{s}$.

Hakemuksessa todetaan, että louhinnan aikana Långmossebergenin jätevoima-
lan alueelta on pumpattu vettä pohjoiseen viettävään ojaan, mutta kyseinen
pohjoiseen viettävä oja on vetänyt huonosti pumpattuja vesiä. Etelään suuntau-

tuvaan ojaan johdetaan jo nykyisellään Porvoontien hulevedet. On epäselvää, ovatko Porvoontien hulevesien määrissä esiintyneet vaihtelut tiedossa ja ovatko etelään johtavan oja-alueen korkeussuhteet ja uoman koko siinä määrin pohjoiseen viettävää ojaa paremmat, että sekä Porvoontien että jätevoimalan hulevedet voidaan johtaa samaan purkupaikkaan.

Ojaston ja kosteikkojen kiintoainetta ja ravinteita pidättävään vaikutukseen on viitattu yleisesti, mutta ei ole huomioitu näin syntyvää rehevöitymishaittaa Westerkullanojassa ja Porvarinlahdella.

On epäselvää, onko tasausaltaiden kapasiteetti riittävä kaikissa käyttötilanteissa. Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen 11.3.2013 lupamääräyksessä 1 edellytetään, että yhteys tasausaltaasta ojaan on voitava sulkea onnettomuustapauksissa. Selvyyttä ei ole siitä, onko altaiden tilavuus riittävä tilapäiseen maastoon johdettavien vesien varastointiin onnettomuustapauksissa ja onko öljynerottimen kapasiteetti riittävä kaikissa käyttötilanteissa.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksen mukaan hulevedet olisivat verrattavissa kaupunkialueen hulevesiin. Kuitenkin tarkasteltaessa hakijan maastoon johdettavien jätevesien kiintoaineelle, kokonaisfosforille ja kokonaistypelle antaman vuosikuormitusarvion ja yhteensä noin 12 hehtaarin pinta-alalle kertyvän keskimääräisen sadannan pohjalta hulevesien aiheuttamaa kuormitusta, hulevesien ravinnepitoisuudet ovat verrattavissa esimerkiksi metsäteollisuuden puhdistettujen jätevesien kuormitukseen, mutta kiintoainepitoisuus on 8–10 kertaa korkeampi.

Ottaen huomioon jätteenpolttolaitoksen toiminnan luonteen, kuten alueelle suuntautuvan raskaan liikenteen, käsiteltävien materiaalien laadun ja alueella tapahtuvan teollisen toiminnan, ei hulevesien voida uskoa edustavan tyypillisiä kaupunkialueen hulevesiä, vaikka bunkkerialueen jätevedet onkin johdettu erikseen. Teollisuusalueella myös riskit poikkeuksellisille päästöille ovat muita alueita korkeammat, eivätkä hakemuksessa esitetyt tasausallas ja öljynerotus riittävällä tavalla varmista avo-ojaan ja vesistöön johdettavien vesien puhtautta.

On myös huomattava, että kun Långmossebergenin alueen luoteisenpuoleisesta hulevesialtaasta ja sen alapuolisesta ojasta otettiin näytteet 12.9.2011, niistä ilmeni muun muassa, että tasausaltaan ja siitä lähtevän ojan veden pH oli hyvin korkea ja vesi oli hyvin typpipitoista.

Hulevesien määrällisen hallinnan varmistamisen lisäksi maastoon johdettavien hulevesien ja prosessivesien laadulle ja käsittelylle tulisi asettaa tiukemmat lupamääräykset. Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksessä todetaan, että maastoon johdettavat vedet voidaan johtaa kiintoaineen erotuksella varustetun tasausaltaan kautta ojaan. Lisäksi mahdollisesti öljyä sisältävät hulevedet määrätään johdettavaksi tasausaltaaseen öljynerotuksen kautta. Mainitut käsittelyt poistavat kiintoainekseen sitoutuneet ravinteet ja haitta-aineet sekä erillisfaasina esiintyvät öljy-yhdisteet, mutta eivät vähennä vedessä liuenneena esiintyvien haitta-aineiden määrää.

Savukaasulauhduttimien jätevesi on likaantunutta. Hakija ei ole tarkemmin esittänyt valittavia puhdistusmenetelmiä, eikä lisäprosessiveden analyysitulok-

sia ole käytettävissä. Hakija on todennut, että vesi puhdistetaan jätteenpolttoasetuksen vaatimusten tasolle ja että se ennen maastoon päästämistä vastaa laadultaan talousvettä, mutta on jäänyt näyttämättä, miten tähän päästään. On vain todettu, että vesi puhdistetaan kemiallisesti ja suodattamalla. Koska hakemuksessa ei tarkemmin kuvata savukaasulauhteen ja muiden prosessivesien laatua ja puhdistusmenetelmiä, ei puhdistuksen riittävyttä voida arvioida. Jätteenpolttoasetuksen mukaan savukaasujen puhdistuksesta syntyvän jäteveden päästäminen vesistöön on ehkäistävä mahdollisimman tehokkaasti siten kuin ympäristöluvassa määrätään. Asetuksen mukaan toiminnanharjoittajan on tehtävä tarvittavat ainetaselaskelmat määrittääkseen jätevesipäästössä olevat päästömäärät, joiden voidaan katsoa johtuvan savukaasujen puhdistamisesta syntyvästä jätevedestä, sen selvittämiseksi, noudatetaanko tämän asetuksen liitteessä ilmaistuja päästöjen raja-arvoja.

Hakija ei ole esittänyt vaadittuja ainetaselaskelmia maastoon johdettaville savukaasulauhduttimien jätevesille. On lisäksi huomattava, ettei jätteenpolttoasetuksessa mainittu vedenlaatuvaatimus vastaa talousvedelle asetettuja vaatimuksia. Esimerkiksi useiden raskasmetallien osalta jätteenpolttoasetuksen liitteen IV mukaiset päästöt ylittävät monikymmenkertaisesti talousvedelle asetetut vaatimukset.

Uudenmaan ELY-keskus on esittänyt 31.8.2012 lausunnossaan, että raakavesisäiliön ylijouksuvesi ja lisävesiprosessin rejektivesi on syytä johtaa jätevesiviemäriin siihen saakka, kunnes on osoitettu riittävillä tiedoilla, että vedet ovat laadultaan ja muilta ominaisuuksiltaan (mm. lämpötila) sellaisia, että ne voidaan johtaa hulevesien mukana maastoon. Riittävien prosessivesien laadun ja määrien vaihteluiden lähtötietojen puuttuessa hakemuksesta on Uudenmaan ELY-keskuksen mainitsema lisäselvitystarve ilmeinen. Lisäksi on otettava huomioon, että Westerkullanojan veden laatuun vaikuttavat jo nykyisellään Porvoontieltä ojaan johdettavat hulevedet.

Jätevoimalan hulevesien käsittelyssä ja laadun tarkkailussa on huomioitava myös Vantaan kaupungin Hulevesiohjelman (2009) tavoitteet ja prioriteetit. Hulevesiohjelman keskeisiä tavoitteita ovat hulevesien laadun parantaminen ennen vastaanottavaan vesistöön laskemista ja varautuminen myös vesiä likaa- viin onnettomuustilanteisiin muun muassa siten, että riskialueiden hulevesijärjestelmät ovat suljettavissa. Hulevesiohjelman periaatteiden mukaisesti likaantuneita hulevesiä ei saa johtaa suoraan yleiseen hulevesijärjestelmään tai vesistöön. Hulevesien käsittelyjärjestelmät pitää mitoittaa siten, että niissä voi tapahtua virtaaman tasaantumista, kiintoaineksen laskeutumista sekä ravinteiden ja haitta-aineiden puhdistumista.

Tarkkailusuunnitelman laadinnassa on huomioitava, että Porvoontien hulevedet johdetaan samaan purkupaikkaan kuin jätevoimalan hule- ja prosessivedet. Maanteiden hulevesissä on todettu kohonneita arseenin, kromin, lyijyn, ammoniumtypen, fosforin ja sähkönjohtavuuden pitoisuuksia sekä öljyhiilivetyjä C₁₀–C₄₀. Etelä-Suomen aluehallintovirasto edellyttää myös jätevoimalaa tarkkailemaan laatuparametrejä. Lupamääräyksessä 39 edellytettyjen tarkkailupisteiden tulosten tulkinnan kannalta on oleellista, että näytteet tasausaltaasta lähetevästä vedestä ja Westerkullanojan vedestä otetaan samoina ajankohtina ja niistä analysoidaan samat laatuparametrit. Näytteenottoajankohdat pitää ajoittaa siten, että näytteet otetaan jätevoimalan prosessivesien ja piha-alueen hule-

vesien vesistövaikutusten arvioinnin kannalta tarkoituksenmukaisissa virtaamaolosuhteissa.

Westerkullanoja virtaa kulttuuri- ja virkistyskäyttöarvoltaan merkittävien maastokohteiden kautta Porvarinlahteen, joka on osa Natura 2000 -aluetta ja merkittävä lintujen pesimäalue sekä kalojen lisääntymisalue. Johdettaessa purkuojaan jätteenpolttolaitoksen vesiä voidaan arvioida jätevesien vaikutusalueen Porvarinlahdessa todennäköisesti ainakin jonkin verran laajenevan. Westerkullanojan vaikutusalueella on myös useita talousvesikaivoja, joiden vedenlaatuun jätevesien johtamisella voi pohjavesien kautta olla vaikutusta.

Hakija esittää, että ottaen huomioon Westerkullanojan nykyinen heikko vedenlaatu, jätevoimala-alueen hulevesien muodostumispinta-ala ja toteutettavat vesiensuojelutoimenpiteet, Långmossebergenin jätevoimala-alueen hulevesien vesistövaikutuksia ei arvioida merkittäviksi Westerkullanojan suulla tai Porvarinlahdessa. Viittaus vastaanottavan vesistön jo ennestään huonoon laatuun on kestämaton peruste lisäkuormituksen sallimiselle ja pikemminkin korostaa tarvetta kuormituksen ohjaamiseksi viemäriverkostoon ja asianmukaiseen jäteveden käsittelyyn.

Toiminnan aloitusluvalle ei ole perusteita ottaen huomioon pohjaveden ehdoton pilaamiskielto ja se, ettei huleveden johtamista koskevien muutosten vaikutuksia voida edellä esitetyin perustein riittävän varmasti ennakoida tai hallita. Mikäli toiminta johtaisi pohjaveden pilaantumiseen, ei määrätty vakuus todennäköisesti kattaisi puhdistustöiden kustannuksia.

Olisi kohtuutonta, että oikeudenkäyntikulut jäisivät muutoksenhakijan vastattavaksi.

4) *Ulf William Thuringin kuolinpesän osakkaat* ovat valituksessaan vaatineet, että Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös kumotaan siltä osin kuin se koskee muiden alueiden (päätöksen liitteen 1 vihreällä merkitty alue) ja kattojen hulevesien sekä savukaasulauhduttimen raakavesisäiliön ylijouksutusveden ja lisävesiprosessissa syntyvän veden johtamista Westerkullanojaan (lupamääräys 1). Kyseiset vedet on määrättävä johdettavaksi viemäriin. Toissijaisesti mainitut vedet on määrättävä johdettavaksi jätevesiviemäriin siihen saakka, kunnes on osoitettu, että vedet ovat laadultaan ja muilta ominaisuuksiltaan sellaisia, että ne voidaan johtaa hulevesien mukana maastoon. Lisäksi lupa saada aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta on kumottava ja Vantaan Energia Oy on velvoitettava korvaamaan kuolinpesän osakkaiden oikeudenkäyntikulut laillisine korkoineen.

Vaatimustensa tueksi muutoksenhakijat ovat esittäneet osittain samoja seikkoja kuin Oy Karl Fazer Ab sekä lisäksi todenneet muun ohella seuraavaa:

Muutoksenhakijoiden omistaman kiinteistön kannalta on olennaista, että jätevoimala-alueen eteläpuoliset pintavaluntavedet kulkeutuvat haaraoja pitkin etelään, jossa ne yhtyvät Westerkullanojaksi. Myös Långmossenin suoalueen vesiä etelään johtava oja yhtyy peltoalueiden keskellä etelään virtaavaan Westerkullanojaan, ja noin 2,5 kilometriä eteläkaakkoon vedet laskevat mereen Porvarinlahteen. Westerkullanojan kautta vedet kulkeutuvat muutoksenhakijoiden omistamalle kiinteistölle ja ojan vettä käytetään tilan viljelysten kasteluve-

tenä. Westerkullanojaan johdetaan nykyisellään myös Porvoonväylän hulevesiä. Jätevoimalan hulevedet suunnitellaan johdettavaksi Porvoonväylän ali samaan paikkaan, jonne johdetaan tiealueen vedet. Valituksenalaisen päätöksen vaikutukset kohdistuvat välittömästi muutoksenhakijoiden omistaman kiinteistön Westerkulla Gård käyttöön.

Lupahakemuksesta ei ilmene, että tarkoituksena on johtaa vielä määrittelemättömän puhdistusprosessin jätteet hulevesien joukkoon. Näiden vesien kuormitustarkastelun kannalta on oleellista, että vesien johtaminen raakavesisäiliön kautta, johon otetaan pääosin vesijohtovettä, johtaa menettelyyn, jossa jätevesiä laimennetaan ennen niiden johtamista vesistöön vastoin jätteenpolttoasetuksen nimenomaista määräystä.

Ojauoman alueella maaperä koostuu paksuista savikerroksista, mutta mahdollisen tulvatilanteen aikana vesien tulviessa peltoalueille voi ojaan johdettuja vesiä imeytyä moreenikerrokseen, joita esiintyy peltoalueiden reunamilla ja paikoitellen myös keskellä savikkoa pienialaisina saarekkeina. Moreenikerrosten kautta hulevesiä voi sekoittua pohjaveteen. Moreenikerrosten kautta imeytyneet vedet voivat kulkeutua savikon alaisiin vettä johtaviin kerroksiin ja rikkonaisessa kallioperässä esiintyvään kalliopohjaveteen. Jos Westerkullanoja ei kykene kaikissa tilanteissa vastaanottamaan siihen johdettavia tiealueen ja jätevoimalan hule- ja prosessivesiä, hulevedet saattavat kulkeutua myös kalliopohjaveteen.

Aluehallintovirasto perustelee jätevesien johtamista Westerkullanojaan todeten, että oikeus on myönnetty, koska johtamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa muille ja johtaminen on teknisesti ja taloudellisesti perusteltua. Jätevesien johtamisesta on osin sovittu maanomistajien kanssa. Ojan välittömässä läheisyydessä ei ole tonttia, rakennuspaikkaa, uimarantaa tai muuta vastaavaa käytön otettua aluetta. Hulevesijärjestelmän muutoksen johdosta hankkeen välittömin vaikutus kohdistuu välittömästi muutoksenhakijoiden omistamiin kiinteistöihin, joiden viljelyssä kasteluvetenä käytetään Westerkullanojan vettä. Veden laadun heikkenemisellä tai sitä koskevalla epävarmuudella on tilojen käytön kannalta huomattava, myös taloudellinen merkitys. On kohtuutonta, että hulevesi sallitaan johdettavaksi Westerkullanojaan ennen kuin sen puhtaus on ennalta varmistettu. Edellä esitetyt epävarmuudet osoittavat, että ympäristön kannalta on turvallisinta ja edullisinta johtaa teolliselta alueelta kulkeutuvat hulevedet viemärijärjestelmään, vähintäänkin kunnes on luotettavalla tavalla osoitettu niiden puhtaus. Myös mahdolliset pohjavesivaikutukset huomioon ottaen toimintaa ei tule sallia aloitettavaksi ennen kuin päätös on saanut lainvoiman.

Johdettaessa purkuojaan jätteenpolttolaitoksen vesiä voidaan jätevesien vaikutusalueen Porvarinlahdessa arvioida todennäköisesti ainakin jonkin verran laajenevan. Westerkullanojan vaikutusalueella on myös useita talousvesikaivoja, joiden vedenlaatuun jätevesien johtamisella voi pohjavesien kautta olla vaikutusta.

Kuten Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin lausunnossa todetaan, YVA-menettelyn yhteydessä ei selvitetty hankkeen vaikutuksia läheisille Natura 2000 -verkostoon liitetyille alueille. Vaikutukset olisi tullut selvittää jo tuolloin, mutta etenkin nykyisessä tilanteessa asian tarkempi selvittäminen on vält-

tämätöntä. Hulevesien korkea typpipitoisuus aiheuttaa meressä rehevöitymisen riskiä ja typen rehevöittävä vaikutus tulee arvioida erityisesti Natura 2000-verkostoon sisältyvän alueen osalta. Lupamääräyksissä on velvoitettava selvittämään ja tarkkailemaan myös veden emäksisyyttä sekä typen ja fosforin lisäksi myös muiden haitallisten aineiden pitoisuuksia. Lähin Natura-alue, Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet (FI0100065) sijaitsevat lähimmillään noin kahden kilometrin etäisyydellä hakijan voimalasta.

Luonnonsuojelulain 65 §:ää on sovellettava ottaen huomioon luontodirektiivi (92/43/ETY) tavoitteineen. EU:n komission julkaisemassa tulkintaohjeessa korostetaan varovaisuusperiaatteen merkitystä arviointivelvollisuuden soveltuvuutta harkittaessa. Varovaisuusperiaatteen mukaista on, että arviointia ei saa jättää suorittamatta sen vuoksi, että vaikutusten merkittävydestä ei ole varmuutta. Arviointimenettelyn noudattaminen ei edellytä varmuutta vaan todennäköisyyttä merkittävistä vaikutuksista, jotka aiheutuvat sekä suojeltavan alueen sisällä että sen ulkopuolella toteutettavista suunnitelmista tai hankkeista. Näin ollen hallinto-oikeuden on arvioitava, tuleeko luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitettu arviointi suorittaa myös tässä tapauksessa huomioon ottaen Westerkullanojan mahdolliset tulvimistilanteet.

Hulevesien hallintaa koskevissa lupamääräyksissä on edellytettävä toimenpiteitä, joilla voidaan estää Westerkullanojan tulviminen. Toiseksi maastoon johdettavien hulevesien ja prosessivesien laadulle ja käsittelyille on asetettava tiukemmat lupamääräykset. Olennaista on, että raakavesisäiliön ylijuoksuvedesi ja lisävesiprosessin rejektivesi määrätään johdettavaksi jätevesiviemäriin siihen saakka, kunnes on osoitettu riittävillä tiedoilla, että vedet ovat laadultaan ja muilta ominaisuuksiltaan (mm. lämpötila) sellaisia, että ne voidaan johtaa hulevesien mukana maastoon. On myös otettava huomioon, että Westerkullanojan veden laatuun vaikuttavat jo nykyisellään Porvoontieltä ojaan johdettavat hulevedet.

Savukaasulauhduttimien neutralisointiin käytettävän natriumhydroksidin varastointi laitosalueella kasvaa merkittävästi, mistä johtuen tarkkailusuunnitelman laadinnassa on kiinnitettävä erityistä huomiota säiliöiden täyttötilanteiden turvajärjestelyihin sekä kemikaalivuotojen hälytysjärjestelmien ja säiliöiden toimintavarmuuden säännölliseen tarkastukseen. Lupamääräyksissä on velvoitettava selvittämään ja tarkkailemaan myös veden pH:ta sekä typen ja fosforin lisäksi myös muiden haitallisten aineiden pitoisuuksia.

Luvalle toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta ei ole perusteita ottaen huomioon pohjaveden ehdoton pilaamiskielto ja se, ettei huleveden johtamista koskevien muutosten vaikutuksia voida edellä esitetyin perustein riittävästi ennakoita tai hallita. Mikäli toiminta johtaisi pohjaveden pilaantumiseen tai muutoksenhakijoiden peltujen saastumiseen, ei määrätty 10.000 euron vakuus kattaisi puhdistustöiden kustannuksia kuin vähäisten puhdistustöiden osalta.

Koska aluehallintoviraston päätökseen on jouduttu hakemaan muutosta päätöksen virheellisyyden ja selvitysten puutteellisuuden johdosta, olisi kohtuutonta, että muutoksenhausta aiheutuvat kustannukset jäisivät muutoksenhakijoiden vastattavaksi.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Vantaan Energia Oy on antanut vastineen, jossa on vaadittu valitusten hylkäämistä ja todettu lisäksi muun ohella seuraavaa:

Kimmo Heikkisen ja hänen asiakumppaneidensa valitus

Ympäristölupaan tehdyt muutokset ovat vähäisiä, eikä toiminnan luonne ole niiden vuoksi muuttunut. Valituksessa ei ole esitetty perusteita sille, miksi ympäristölupapäätöstä koskevassa asiassa olisi pyydettävä unionin tuomioistimen ennakkoratkaisua. Ennakkoratkaisun pyytäminen ei ole tarpeen.

Jätevoimalan polttokapasiteetti ei ole muuttunut, joten ympäristövaikutusten arviointimenettely ei ole sen vuoksi tarpeen. Hakemuksessa on kyse jätevoimalan sähköntuotannon kasvattamisesta tehokkaammalla kaasuturbiinilla ja apukattilan lisäämisestä jätteenpolttoprosessiin. Rakennettavan kaasuturbiinin teho on 86 MW aikaisemman 77 MW:n sijasta ja bruttosähköteho 31 MW aiemman 26 MW:n sijasta. Lisäksi lämmöntalteenottokattilan lisäpolton suunnitellaan olevan jatkuvasti käytössä. Lisäpolton polttoaineteho on 5,9 MW. Kaasuturbiinin ja lämmöntalteenottokattilan polttoaineteho on yhteensä 92 MW.

Uudenmaan ELY-keskus on lausunut, että jätevoimalan suunnitellut muutokset eivät ole YVA-asetuksen hankeluettelon mukaisia hankkeita eikä muutoksilla ole YVA-lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuja haitallisia vaikutuksia. Uudenmaan ympäristökeskus on 29.5.2009 päättänyt, että kaasuturbiinin liittäminen jätevoimalaan ei vaadi YVA-menettelyä, koska teho ei ylitä YVA-asetuksen 6 §:n 7 kohdan tehorajaa 300 MW. Raja jää edelleen alle YVA-tarveharkinnan kohteena olleen 100 MW:n kaasuturbiinin ja selvästi alle 300 MW:n mukaisen hankkeen.

Voimalaitoksen apukattila ei ole käytössä voimalaitoksen toimiessa normaalisti. Apukattilan polttoaineteho on 10,8 MW ja sitä käytetään jätekattiloiden käynnistystilanteissa ja huoltotöiden aikana noin kuukauden ajan kesällä. Apukattila ei nosta voimalan polttoainetehoa, koska sitä käytetään vain silloin, kun muita kattiloita käynnistetään tai huolletaan ja ne siten toimivat vajaalla teholla.

Pitkän välimatkan vuoksi Natura 2000 -verkostoon liitettyihin alueisiin ei kohdistu ympäristövaikutuksia.

Lupamääräyksestä 33 on poistettu kevyen polttoöljyn käyttöä koskevat päästömittaavaatimukset. Kevyttä polttoöljyä käytetään jatkossa ainoastaan poikkeustilanteissa, joissa maakaasun saatavuudessa on puutteita. Tällaiset tilanteet ovat hyvin epätodennäköisiä, minkä vuoksi luvassa ei ole tarpeen määrätä kevyen polttoöljyn pitkäaikaisesta käytöstä. LCP-asetuksen mukaan poikkeuksellisissa tilanteissa ELY-keskus voi myöntää luvan kevyen polttoöljyn käyttöön, niin ettei laitoksen tarvitse noudattaa ympäristöluvan päästöraja-arvoja.

Lupamääräyksen 12 muuttamisen johdosta päästöt leviävät ilmaan tehokkaammin, jolloin päästöjen aiheuttamat epäpuhtauspitoisuudet jäävät pienemmiksi.

Jätevoimalan toteutuksen edetessä on havaittu, että ympäristökeskuksen ympäristölupapäätöksen mukaisesti toimien jätevesiviemäriin johdettaisiin suuri määrä sellaisia vesiä, jotka voitaisiin ominaisuuksiensa puolesta johtaa maastoon. Suuri vesimäärä kuormittaisi turhaan viemäriä ja jätevedenpuhdistamoa.

Hulevesistä poistetaan kiintoaines ennen niiden päätymistä purkukaivoon. Kiintoaineet kerätään hulevesiverkoston sakkapesiin sekä tasausaltaan selkeytykseen, jotka tyhjennetään imuautolla säännöllisesti. Mahdollisesti öljyä sisältävät vedet johdetaan öljynerottimen kautta. Maastoon johdettavat hulevedet ovat puhtaita hulevesiä, joilla ei ole vaikutuksia Natura 2000 -verkostoon kuuluihin alueisiin tai muihinkaan alueisiin. Hulevedet eivät laatuunsa puolesta poikkea kaupunkialueen hulevesistä ainakaan huonompaan suuntaan. Hulevesien lisäksi maastoon johdetaan ajoittain raakavesisäiliön ylijuoetusvettä ja lisävesiprosessissa syntyvää vettä, jotka vastaavat laadultaan talousvettä. Vantaan ympäristölautakunnan lausunnossa on todettu, että puhtaiden hulevesien johtamisjärjestelmän muutos tukee kaupungin hulevesiohjelmaa paremmin kuin hulevesien johtaminen jätevesiviemäriin.

Puhtaiden hulevesien johtaminen ei ole ristiriidassa vesipolitiikan puitedirektiivin tai sen täytäntöön panemiseksi annettujen kansallisten säännösten kanssa. Valituksessa viitatuista päästöraja-arvoista koskevat jätevesien päästöraja-arvoja. Jätevedet johdetaan kunnalliseen jätevesiviemäriin, jolloin jätevesillä ei ole vaikutusta lähistön vesialueisiin. Jäteveden osalta lupamääräyksessä 1 on velvoite selvittää jäteveden määrää ja laatua sekä laatia arvio jäteveden esikäsittelytarpeesta.

Westerkullanojaan enimmäkseen johdettava virtaama olisi noin kymmenesosa nykyisestä keskiydivirtaamasta. Vedenlaatua Westerkullanojan valuma-alueella on seurattu ja vesi on ilman jätevoimalan hulevesiä todettu typpipitoiseksi, ajoittain sameaksi ja kiintoainepitoiseksi. Jätevoimalalta maastoon johdettavat vedet ohjataan laskeutusaltaan, kiintoaine-erotuksen ja kosteikon tai ojaiston kautta, mikä vähentää merkittävästi vesien aiheuttamaa kiintoaine- ja fosforikuormitusta. Lisäksi vedet ohjataan tarvittaessa öljynerotukseen. Hulevesien merkitys Westerkullanojan suulla on pieni, koska jätevoimalan hulevesien muodostumispinta-ala on vain noin 2 % valuma-alueen pinta-alasta.

Ennen louhintaa Långmossebergenin alue toimi vedenjakajana. Louhinnan aikana jätevoimalan alueelta on pumpattu vesiä pohjoiseen vievään ojaan, mutta oja on vetänyt huonosti. Vesien johtaminen Westerkullanojaan on luonnollinen vesien johtamissuunta voimalan tontilta, koska alunperinkin vedet johtuivat pääosin siihen suuntaan.

Savukaasulauhduttimen puhdistetuille jätevesille on asetettu päästöraja-arvot lupamääräyksessä 1. Päästörajat on asetettu jätteenpolttoasetuksen mukaisesti eikä niitä tule muuttaa. Asetuksen mukaan savukaasun puhdistuksessa syntyvän jäteveden päästäminen vesistöön on ehkäistävä mahdollisimman tehokkaasti. Kun päästöt alittavat määräyksessä annetut päästörajat, vaatimus toteutuu.

Ympäristöluvassa on määräykset myös hulevesien tarkkailusta. Muutoksenhakijat ovat ymmärtäneet, että hulevedet saisivat sisältää elohopeaa 0,03 mg/l. Käsitys on väärä, koska päästöraja-arvo koskee savukaasulauhduttimen puh-

distettuja jätevesiä. Nämä jätevedet joko hyödynnetään laitoksella tai johdetaan kunnalliseen jätevesiviemäriin.

Oy Karl Fazer Ab:n valitus

Edellä esitetyn lisäksi Vantaan Energia Oy on esittänyt muun ohella, että Vantaan pienvesiselvityksen (FCG Planeko Oy, 25.3.2009) mukaan Westerkullan ojan uoma kulkee savisella peltoaukealla. Myös jätevoimalan ympäristölupahakemuksessa esitetty tukee tätä käsitystä. Alkuperäiseen ympäristölupahakemukseen liitettyssä maaperä- ja pohjavesiselvityksessä on kuvattu tarkemmin jätevoimalan ympäristön maaperäolosuhteita. Mainittujen tietojen mukaan kairauspiste PEM1 sijoittuu lähimmäksi Westerkullan ojaa. Kairaus tietojen perusteella irtomaapeitteen ylin osa pisteessä PEM1 koostuu 10 metriä paksusta savikerroksesta.

Westerkullan ojan uoma kulkee pääasiassa savikerroksen päällä. Saven vedenjohtavuus on poikkeuksetta heikko, jolloin pintavesien kulkeutuminen savikerroksen läpi on käytännössä olematonta. Tästä syystä hulevedet eivät voi kulkeutua moreenikerrokseen, eivätkä tätä kautta kalliopohjaveteen.

Vantaan virtavesiselvityksen (2012) mukaan maantien 170 (Itäväylä) tienvarsiojassa sijaitsee Westerkullan allikkolähde, joka ei ole luonnontilainen. Tienvarsiojan allikkoon purkautuu vähäisessä määrin lähteisyyttä. Mainittu allikkolähde sijaitsee karttatarkastelun ja Vantaan virtavesiselvityksessä lähteelle ilmoitettujen koordinaattien perusteella tienvarsiojassa, noin 60 metrin etäisyydellä Westerkullan ojan pohjoispuolella. Pintavesien virtaus suuntautuu kyseisen tienvarsiojan ja lähteen alueelta kohti Westerkullan ojaa. Westerkullan ojassa virtaavan veden sekoittuminen pohjaveteen allikkolähteen alueella on erittäin epätodennäköistä, sillä pintavesien virtaus ei suuntaudu Westerkullan ojasta kohti allikkolähdettä, vaan päinvastoin. Lisäksi allikkolähteen alueella pohjavettä purkautuu pintavedeksi, eli pohjavesi sekoittuu pintaveteen, eikä päinvastoin. Lähteen alueella pohjaveden painetaso on korkeampi kuin vedenpinnan taso tienvarsiojassa.

Puhtaita hulevesiä johdetaan maastoon lupamääräyksen 1 mukaan tasausaltaan kautta enintään 100 litraa sekunnissa vuorokausikeskiarvona. Lupamääräyksen 1 mukaisesti poikkeus tähän veloitteeseen koskee rakentamattomien viheralueiden hulevesiä, jotka voidaan johtaa suoraan maastoon. Viheralueiden koko on noin 5 ha. Maastoon johdettavat hulevedet ovat tavanomaisia kaupunkialueen hulevesiä. Laitoksen toiminta järjestetään siten, että voidaan vähentää riskiä haitta-aineiden joutumisesta hulevesien joukkoon. Puhtaiden hulevesien johtaminen ei aiheuta ympäristön pilaantumista ympäristönsuojelulaissa tarkoitettulla tavalla. Vuorokausikeskiarvo 100 l/s on arvioitu rankkasateen aiheuttaman lyhytaikaisen tilanteen perusteella. Tällainen tilanne toistuu harvoin.

Lupamääräyksen 1 mukaan yhteys tasausaltaasta avo-ojaan on voitava sulkea onnettomuustapauksissa. Onnettomuustapauksia ja muita poikkeuksellisia tilanteita koskee Uudenmaan ympäristökeskuksen päätöksen 30.12.2009 lupamääräys 26, josta nyt ei ole kysymys ja jonka mukaan hakijan on laadittava ajantasainen ympäristöriskiselvitys, suunnitelma toimista ympäristöonnettomuuksien estämiseksi sekä kirjalliset toimintaohjeet onnettomuus-, häiriö- ja

muiden poikkeustilanteiden varalta. Lisäksi ympäristöriskiselvitys on pidettävä ajan tasalla. Lupapäätöksessä on siten jo otettu huomioon onnettomuustilanteet ja niihin varautuminen.

Valituksessa on virheellisesti selitetty, että savukaasulauhduttimen jätevedet johdettaisiin hulevesien mukaan maastoon. Tämä ei pidä paikkansa. Savukaasulauhduttimen jätevedet johdetaan lupamääräyksen 1 mukaan joko laitoksella hyödynnettäväksi tai kunnalliseen jätevesiviemäriin. Sen sijaan raakavesisäiliön ylijuuksutusvesi ja lisävesiprosessissa syntyvä vesi, jotka johdetaan maastoon, vastaavat laadultaan talousvettä. Maastoon johdettavat vedet eivät ole jätevesiä, vaan kaikki jätevoimalan jätevedet johdetaan kunnalliseen jätevesiviemäriin. Hulevesien johtamisessa ei ole kysymys jätevesien laimentamisesta eikä jätteenpolttoasetuksen vastaisesta tilanteesta.

Raakavesisäiliön ylijuuksuvettä ja lisävesiprosessin rejektivettä ei johdeta suoraan maastoon, vaan vedet johdetaan ensin tasausaltaaseen, josta ne johdetaan avo-ojaan enintään noin 100 litraa sekunnissa vuorokausikeskiarvona. Raakavesisäiliön ylijuuksuveden maksimi lämpötila on +25 °C ja lisävesiprosessin rejktiveden maksimilämpötila on +20 °C.

Jätevoimalan toiminnasta ei nyt puheena olevan muutoksen jälkeenkään aiheudu merkittäviä vaikutuksia kasvillisuuteen, eläimistöön tai luonnonsuojelukohteisiin eikä luonnon monimuotoisuuteen, koska maastoon johdettavat hulevedet ovat puhtaita hulevesiä ja vastaavat siten kaupunkialueen tavanomaisia hulevesiä. Hulevesillä ei ole vaikutuksia myöskään pohjaveteen, koska hulevedet eivät imeydy pohjaveteen ja ne ovat puhtaita.

Nyt puheena olevissa lupamääräysten muutoksissa on kysymys koko toiminnan kannalta pienistä muutoksista, joilla ei ennalta arvioiden ole merkittäviä ympäristövaikutuksia. Muutokset ovat luonteeltaan sellaisia, että päästöjä voidaan tehokkaasti ehkäistä. Toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta on perusteltu syy, koska pääkaupunkiseudun jätehuollon järjestäminen lain vaatimalla tavalla edellyttää toiminnan aloittamista mahdollisimman pian. Rakennettava jätevoimala korvaa osin käyttöikänsä päässä olevan Martinlaakson voimalaitoksen yhden yksikön kapasiteetin. Siten täytöntöönpano-oikeus on tarpeen myös energiatuotannon kannalta. Toiminnassa noudatetaan jo aikaisemmin asetettuja päästörajoja, minkä takia täytöntöönpano-oikeuden myöntäminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi. Hulevesien johtaminen suunnitellulla tavalla ei ole pohjaveden pilaamiskiellon vastaista.

Valitus on perusteeton ja kokonaisuudessaan hylättävä. Siten ei ole kohtuutonta, että valittajat joutuvat pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Vaarala Seura ry:n valitus

Edellä esitetyn lisäksi Vantaan Energia Oy on esittänyt muun ohella, että ympäristölupapäätöksestä tehtyjen valitusten käsittelemisen yhteydessä ei voida käsitellä viranomaiseen kohdistuvia vaatimuksia miltään osin. Lupahakemusasiakirjat ovat olleet julkisesti nähtävillä ja asianosaisilla on ollut normaalikäytännön mukainen mahdollisuus tutustua asiakirjoihin. Riskinhallinnasta vastaa hakija ja viranomaisella on valvontavelvollisuus myös riskinhallinnan osalta. Riskinhallinta-asiakirjat sisältävät osin turvallisuuden takia salassa pidettävä

tietoa. Ympäristöluvan muutosta koskevassa päätöksessä ei ole kysymys poltettavan jätteen laadusta. Savukaasujen ilmapäästöjä koskevia päästöraja-arvoja ei ole muutettu eikä niillä ole merkitystä vesipolitiikan puitteiden kannalta.

Maaperää sekä pinta- ja pohjavesiä koskevien selvitysten osalta Vantaan Energia Oy on viitannut jätevoimalan ympäristöluvan yhteydessä laadittuun ympäristövaikutusten arviointiselostukseen 28.2.2008 sekä nyt kysymyksessä olevaan lupahakemukseen liitteineen. Hulevesien johtamista koskevalta osalta yhteisö on viitannut lupahakemuksessa esitettyyn. Vaatimukset, jotka liittyvät kunnan velvollisuuteen puhdistaa maaperä ja pohjavesi, on jätettävä hakijan ympäristölupa-asian yhteydessä tutkimatta. Toiminnanharjoittaja on selvillä toiminnan ympäristövaikutuksista ympäristönsuojelulaissa tarkoitettulla tavalla. Tämä ilmenee muun muassa perusteellisista ympäristölupahakemuksista ja niihin liitetystä selvityksestä ja toiminnan järjestämisestä parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisesti.

Ulf William Thuringin kuolinpesän valitus

Edellä esitetyn lisäksi Vantaan Energia Oy on esittänyt muun ohella, että hulevesien johtamisella tasausaltaan, kiintoaineen poiston ja tarvittaessa öljynerotuksen kautta ojastoa myöten Westerkullanojaan ei aiheuteta merkittäviä muutoksia Westerkullanojan veden laadussa eikä puhtaiden vesien johtaminen aiheuta vaikutuksia Natura 2000 -verkostoon kuuluvaan alueeseen. Hakijalla on ympäristöluvan lupamääräyksen 40 mukaan velvollisuus tarkkailla hulevesien laatua. Hakija laatii tarkkailusuunnitelman myös hulevesien tarkkailusta ja näin menetellen varmistetaan hulevesien laatu. Nyt puheena oleva lupa ja siinä tarkoitetut muutokset eivät vaikuta Westerkullan kiinteistöön ja sen viljelytapoihin.

Turvajärjestelyjä sekä kemikaalivuotojen hälytysjärjestelmien ja säiliöiden toimintavarmuuden säännölliseen tarkastukseen liittyvät vaatimukset koskevat tarkkailusuunnitelman laatimista. Hakija laatii lupamääräyksessä 40 edellytetyn tarkkailusuunnitelman, jossa tulee ottaa huomioon turva- ja hälytysjärjestelyt.

Tehdyt muutokset ovat sellaisia, että niiden avulla voidaan estää tehokkaasti päästöjä. Muutoksilla ei ole merkittäviä ympäristövaikutuksia. Aluehallintoviraston määräämä vakuus on riittävä.

Ei ole kohtuutonta, että valittajat joutuvat pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Uudenmaan ELY-keskus on antanut vastineen, jossa on todettu muun ohella seuraavaa:

Uudenmaan ympäristökeskus on 29.5.2009 päätöksessään todennut, ettei kaasuturbiinin liittäminen jätevoimalaan vaadi YVA-menettelyä. Perusteluna oli muun ohella se, että kaasuturbiinin suurin polttoaineteho on huomattavasti pienempi kuin YVA-asetuksen 6 §:n hankeluettelon 7 kohdan a alakohdassa esitettyjen kattila- ja voimalaitosten polttoaineteho vähintään 300 MW. Lupahakemuksessa esitettiin, että kaasuturbiinin kokoa kasvatetaan 77 MW:sta

86 MW:iin. Lisäksi kaasuturbiinin lisätään 5,9 MW lisäpoltin sekä jätteenpolttoprosessiin polttoaineteholtaan 10,8 MW maakaasukäyttöinen apukattila. Muutokset eivät ole YVA-asetuksen 6 §:n hankeluettelon mukaisia hankkeita eikä niillä myöskään ole YVA-lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuja haitallisia vaikutuksia. Muutokset eivät siten edellytä YVA-menettelyä. Muutosten jälkeen koko jätevoimalan yhteenlaskettu polttoaineteho on myös alle 300 MW.

Hakemuksen johdosta annetussa lausunnossa otettiin kantaa muun ohella esitettyihin tietoihin hulevesien johtamisessa tehtyihin muutoksiin sekä vesien johtamiseen maastoon laitosalueelta. ELY-keskuksella ei ole lisättävää lausunnossa esitettyyn.

Helsingin ympäristölautakunta on antanut vastineen.

Vantaan kaupunginhallitus on antanut vastineen, jossa on todettu muun ohella, ettei ole perusteltua johtaa puhtaita hulevesiä kuormittamaan jätevesijärjestelmää. Ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa tarkasteltiin hankkeen suhdetta myös Natura 2000 -verkostoon kuuluviin alueisiin. Uudenmaan ympäristökeskus totesi YVA-selostuksesta antamassaan lausunnossa, ettei hankkeilla todennäköisesti ole haitallisia luontovaikutuksia.

Vantaan ympäristölautakunta on antanut vastineen, jossa on todettu muun ohella, ettei tehon kasvattaminen lisää merkittävästi ympäristövaikutuksia, eikä uutta ympäristövaikutusten arviointia ole tarpeen tehdä. Puhtaiden alueiden hulevesien johtaminen jätevesiviemäriin ei ole kaupungin hulevesiohjelman mukaista. Huoli hulevesien laadusta on aiheellinen ja asia on otettava huomioon tarkkailusuunnitelmaa hyväksyessä. Estettä poiketa yleisistä jätevesien raja-arvoista ei ole, jos jätevedenpuhdistamo pystyy vastaanottamaan ja käsittelemään sinne tulevat vedet oman ympäristölupansa vaatimusten mukaisesti.

Vaarala Seura ry on antanut vastineen.

Kimmo Heikkinen ja hänen asiakumppaninsa ovat antaneet vastineen.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut lausunnon.

Vaarala Seura ry on antanut vastaselityksen. Vastaselitykseen liitetyt kuvat osoittavat valumalietteen kulkeutumisen maastoon sekä pohjoiseen että etelään. Yhteisvaikutusten selvittäminen on jäänyt tekemättä. Voimalaitosalueen louhinta sekä betoni- ja tiilimurskaustoiminta ovat saaneet jatkua vuosia aiheuttaen valumia saostusaltaista huolimatta.

Kimmo Heikkinen ja hänen asiakumppaninsa ovat antaneet vastaselityksen, jossa on todettu muun ohella seuraavaa:

Jos apukattilaa ei käytetä yhtä aikaa kaasuturbiinin kanssa, on ympäristölupaan lisättävä määräys, jolla kielletään kattiloiden yhtäaikaista käyttöä. Jos määräystä ei lisätä, on YVA-menettely suoritettava.

Kaasutoimitusten katkoksia ei voida pitää teoreettisena vaihtoehtona. Kevyen polttoöljyn päästöjä koskeva lupamääräys on otettava lupaan, jos sen käytölle

myönnetään lupa. LCP-asetus soveltuu poikkeustilanteisiin, kun nyt luvanhakija toteaa, että laitoksella voidaan joutua polttamaan huomattavia määriä öljyä.

Maastoon johdettavien vesien puhtaudesta on esitetty vain Vantaan Energia Oy:n näkemys, ei todennettua tietoa.

Ulf William Thuringin kuolinpesän osakkaat ovat antaneet vastaselityksen, jossa on todettu muun ohella seuraavaa:

Valitukseen liitettyssä asiantuntijalausunnossa todetaan, että vaikka maaperä koostuu paksuista savikerroksista, mahdollisen tulvatilanteen aikana vesien tulviessa peltoalueille, voi ojaan johdettuja vesiä imeytyä moreenikerrokseen, joita esiintyy peltoalueiden reunamilla ja paikoitellen myös keskellä savikkoa pienialaisina saarekkeina. Näiden moreenikerrosten kautta hulevesiä voi sekoittua pohjaveteen.

Savukaasunpuhdistuksesta ja lisävesiprosessista peräisin olevat puhdistetut jätevedet eivät ole tavanomaisia kaupunkialueen hulevesiä. Hakemuksessa tai vastineessa ei tarkemmin selvitetä, mitä siinä mainitulla kosteikolla ja ojastolla tarkoitetaan tai missä ne sijaitsevat. Hakijan suunnitelmat vaikuttavat yleisluontoisilta. Hakemukseen liitetystä savukaasulauhduttimien jätevesien käsittelyä kuvaavasta kaaviosta voitaneen päätellä, että kemiallisen käsittelyn jälkeen vesi johdetaan puhdistetun lauhteen säiliön ja tarkemmin määrittelemättömän jatkokäsittelyn jälkeen raakavesisäiliöön, johon otetaan myös talousvettä kaupungin verkostosta. On edelleen jäänyt selvittämättä, miten ylijuuksutusvesi ja lisävesiprosessin vesi saadaan laadultaan vastaamaan talousvettä. Kun kuvausta puhdistusmenetelmistä ja niiden suorituskyvystä ei ole esitetty, on annettujen tietojen perusteella vaikea arvioida puhdistuksen riittävyttä. Puutteellisten tietojen vuoksi lupaa vesien johtamiselle maastoon ei tule myöntää ennen kuin niiden puhtaus on luotettavasti osoitettu.

Oy Karl Fazer Ab on antanut vastaselityksen, jossa on viitattu osittain samoihin seikkoihin kuin Ulf William Thuringin kuolinpesän osakkaiden vastaselityksessä ja lisäksi todettu muun ohella seuraavaa:

Vastaselitykseen liitettyssä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n lausunnossa (10.10.2014) on todettu, että Vantaan virtavesiselvityksessä esitetyn kuvauksen mukaan lähteen tarkkaa sijaintia ei onnistuttu paikallistamaan. Pohjaveden purkautumisaluetta ei ole inventointiin liittyvässä maastotarkastelussa pystytty rajaamaan. Maanpintaan asti ulottuvat hiekkakerrokset jatkuvat Itäväylän luoteisreunalla ainakin noin 300 metrin matkalla, joten pohjavettä voi tihkua ympäröiviin ojiin laajemmalla alueella, ei ainoastaan yhden pistemäisen lähdepurkauman kautta. Mittaustuloksia pohjaveden painetason vaihteluista ei ole esitetty.

Kuten Vantaan Energia Oy:n vastineessa todetaan, Westerkullanojan uoma kulkee pääasiassa savikerroksen päällä. Kerroksen paksuus vaihtelee noin viidestä kolmeentoista metriin. Savikerroksen alapuolella on paksut hiekka-, sora- ja moreenikerrokset, joihin on varastoituneena pohjavettä. Paikoitellen moreeni- ja hiekkakerrokset ulottuvat maanpintaan asti.

Jotta hulevesien hallinta voidaan suunnitella tarkoituksenmukaisesti, tarvittaisiin vedenkorkeushavaintoja eri virtaamatilanteissa. Pienissä virtavesissä, kuten Westerkullanojassa keskialivirtaama on pääosan vuotta vallitseva olosuhde. Ojaan johdettava lisävesi muuttaa näin ollen nykytilaa merkittävästi.

Vantaan Energia Oy:lle on lähetetty tiedoksi vastaselitykset.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus hylkää Kimmo Heikkisen ja hänen asiakumppaneidensa valituksessa esitetyn pyynnön ennakkoratkaisun pyytämisestä unionin tuomioistuimelta.

2. Vaarala Seura ry:n, Kimmo Heikkisen ja hänen asiakumppaneidensa, Oy Karl Fazer Ab:n ja Ulf William Thuringin kuolinpesän osakkaiden valituksista hallinto-oikeus muuttaa lupamääräyksen 1 kahta ensimmäistä kappaletta siten, että ne muutettuina kuuluvat seuraavasti:

”1. Jätevoimalassa muodostuvat jätevedet (kuten sosiaalijätevedet, lattioiden pesuvedet ja prosessijätevedet), jätevoimalan bunkkerin ympäristön hulevedet tämän päätöksen liitteen 1 mukaiselta alueelta (punaisella merkitty alue) sekä savukaasulauhduttimen jätevedet, *savukaasulauhduttimen raakavesisäiliön ylijuuksutusvesi ja lisävesiprosessissa syntyvä vesi*, joita ei hyödynnetä laitoksella, on johdettava kunnalliseen jätevesiviemäriin. Yhteys jätevesiviemäriin on voitava sulkea onnettomuustapauksissa. Prosessijätevedet on tarvittaessa neutraloitava ennen jätevesiviemäriin johtamista. Jätevesiviemäriin johdettavat mahdollisesti öljyä sisältävät jätevedet (kuten lattioiden pesuvedet ja päällystetyn piha-alueen hulevedet) on johdettava öljynerotuksen kautta. Öljynerottimien on oltava vähintään standardin SFS-EN 858-1 luokan II mukaisia.

Muiden alueiden (pätöksen liitteen 1 vihreällä merkitty alue) ja kattojen hulevedet (*poistettu tekstiä*) voidaan johtaa hakemuksessa esitetyn mukaisesti kiintoaineen erotuksella varustetun tasausaltaan kautta viettoputkea pitkin Porvoonväylän ali ja edelleen ojaa pitkin, joka johtaa Westerkullanojaan liitteessä 1 esitetyn kartan mukaisesti. Mahdollisesti öljyä sisältävät hulevedet on johdettava tasausaltaaseen öljynerotuksen kautta. Öljynerottimien on oltava vähintään standardin SFS-EN 858-1 luokan I mukaisia. Puhtaitten vesien tasausaltaasta avo-ojaan saa johtaa hulevettä enintään noin 100 litraa sekunnissa vuorokausikeskiarvona. Yhteys ojaan on voitava sulkea onnettomuustapauksissa. Edellisestä poiketen rakentamattomien viheralueiden hulevedet voidaan johtaa ympäristölupahakemuksessa esitetyn mukaisesti suoraan maastoon. Luvan haltijan on osaltaan huolehdittava viettoputken ja ojien kunnossapidosta ja se on tarvittaessa velvollinen osallistumaan ojituskustannuksiin vettymishaitan ehkäisemiseksi hulevesien purkupaikan alapuolisilla alueilla.

3. Oy Karl Fazer Ab:n ja Ulf William Thuringin kuolinpesän osakkaiden oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevat vaatimukset hylätään.

Perustelut

1.

Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen 267 artiklan mukaan Euroopan unionin tuomioistuimella on toimivalta antaa ennakkoratkaisu a) perussopimusten tulkinnasta ja b) unionin toimielimen, elimen tai laitoksen säädöksen pätevyydestä ja tulkinnasta. Jos tällainen kysymys tulee esille jäsenvaltion tuomioistuimessa, tämä tuomioistuin voi, jos se katsoo, että kysymys on ratkaistava, jotta se voi antaa päätöksen, pyytää Euroopan unionin tuomioistuinta ratkaisemaan sen.

Kimmo Heikkinen ja hänen asiakumppaninsa ovat valituksessaan vaatineet, että hallinto-oikeuden on esitettävä unionin tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntö, jossa tiedustellaan, voidaanko kilpailutuksen jälkeen merkittävästi muuttuneelle toiminnalle myöntää ympäristölupa. Valituksessa esitetty kysymys ei liity ympäristöluvan myöntämisen edellytyksiin, eikä sen ratkaiseminen siten ole kysymyksessä olevan valitusasian ratkaisemiseksi tarpeen. Asiassa ei muutoinkaan ole tullut esille sellaista kysymystä, josta asian ratkaisemiseksi olisi pyydettävä Euroopan unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisu. Heikkisen ja hänen asiakumppaneidensa valituksessa esitetty vaatimus ennakkoratkaisun pyytämisestä on hylättävä.

2.

Sovellettavat oikeusohjeet ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö

Ympäristönsuojelulain (86/2000) 3 §:n 1 momentin 9 kohdan mukaan ympäristönsuojelulaissa tarkoitetaan *jätevedellä* sellaista käytöstä poistettua vettä, pilaantuneelta alueelta johdettavaa vettä tai ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan käytetyltä alueelta johdettavaa vettä, josta voi aiheutua ympäristön pilaantumista.

Ympäristönsuojelulain 4 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on periaatteena, että haitalliset ympäristövaikutukset ehkäistään ennakolta tai, milloin haitallisten vaikutusten syntymistä ei voida kokonaan ehkäistä, rajoitetaan ne mahdollisimman vähäisiksi (*ennaltaehkäisy ja haittojen minimoinnin periaate*).

Ympäristönsuojelulain 8 §:n 1 momentin mukaan ainetta tai energiaa ei saa panna tai johtaa sellaiseen paikkaan tai käsitellä siten, että 1) tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella pohjavesi voi käydä terveydelle vaaralliseksi tai sen laatu muutoin olennaisesti huonontua; 2) toisen kiinteistöllä oleva pohjavesi voi käydä terveydelle vaaralliseksi tai kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä voitaisiin käyttää; tai 3) toimenpide vaikuttamalla pohjaveden laatuun muutoin saattaa loukata yleistä tai toisen yksityistä etua (*pohjaveden pilaamiskielto*).

Ympäristönsuojelulain 28 §:n 3 momentin mukaan luvan saaneen toiminnan päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävään tai muuhun olennaiseen toiminnan muuttamiseen on oltava lupa. Lupaa ei kuitenkaan tarvita, jos muutos ei lisää ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia tai riskejä eikä lupaa toiminnan muutok-

sen vuoksi ole tarpeen tarkistaa.

Ympäristönsuojelulain 41 §:n 3 momentin mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa on noudatettava, mitä luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla säädetään.

Ympäristönsuojelulain 42 §:n 1 momentin mukaan luvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa: 1) terveyshaittaa; 2) merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa; 3) edellä 7–9 §:ssä kiellettyä seurausta; 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasi- tusta.

Ympäristönsuojelulain 43 §:n 1 momentin mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista; 2) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä; 3) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa; 4) toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimita, kuten alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä; 5) muista toimita, joilla ehkäistään, vähennetään tai selvitetään pilaantumista, sen vaaraa tai pilaantumisesta aiheutuvia haittoja.

Ympäristönsuojelulain 43 §:n 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä määrättyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa voidaan myöntää oikeus jäteveden johtamiseen toisen maalla olevaan ojaan tai noroon, jos johtamisesta ei aiheudu kohtuutonta haittaa muille ja johtaminen on teknisesti ja taloudellisesti perusteltua. Jäteveden johtamiseen avo-ojassa tai norossa ei saa myöntää oikeutta, jos oja tai noro on tontin, rakennuspaikan, uimarannan tai muun vastaavan erityiseen käyttöön otetun alueen välittömässä läheisyydessä. Jätevettä johtavan velvollisuudesta pitää uoma kunnossa ja vastuusta jäteveden johtamisesta aiheutuvista kustannuksista säädetään 103 c §:ssä.

Ympäristönsuojelulain 50 §:n 2 momentin mukaan luvassa on 42 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua pilaantumisen merkittävyyttä arvioitaessa otettava huomioon, mitä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisessa vesienhoitosuunnitelmassa tai merenhoitosuunnitelmassa on esitetty toiminnan vaikutusalueen vesien ja meriympäristön tilaan ja käyttöön liittyvistä seikoista.

Ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) 9 §:n 2 momentin mukaan lupahakemuksen tulee sisältää, ottaen huomioon toiminnan luonne ja sen vaikutukset, lupaharkinnan kannalta tarpeelliset seuraavat seikat:

8) selvitys päästöjen vähentämistä ja puhdistamista koskevista toimista.

Luonnonsuojelulain 65 §:n 1 momentin mukaan, jos hanke tai suunnitelma joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman tai verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset. Sama koskee sellaista hanketta tai suunnitelmaa alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Edellä tarkoitettu vaikutusten arviointi voidaan tehdä myös osana ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) 2 luvussa tarkoitettua arviointimenettelyä.

Luvan myöntävän tai suunnitelman hyväksyvän viranomaisen on pykälän 2 momentin mukaan katsottava, että 1 momentissa tarkoitettu arviointi on tehty. Viranomaisen on sen jälkeen pyydettävä siitä lausunto elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja siltä, jonka hallinnassa luonnonsuojelualue on. Jos elinkeino-, liikenne- tai ympäristökeskus itse on hankkeen toteuttaja, lausunnon antaa sen sijasta ympäristöministeriö. Lausunto on annettava viivytyksettä ja viimeistään kuuden kuukauden kuluessa.

Luonnonsuojelulain 65 §:llä on pantu kansallisesti täytäntöön luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annetun direktiivin 92/43/ETY (luontodirektiivi) 6 artiklan 3 kohta.

Luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaan kaikki suunnitelmat tai hankkeet, jotka eivät liity suoranaisesti alueen käyttöön tai ole sen kannalta tarpeellisia, mutta ovat omiaan vaikuttamaan tähän alueeseen merkittävästi joko erikseen tai yhdessä muiden suunnitelmien tai hankkeiden kanssa, on arvioitava asianmukaisesti sen kannalta, miten ne vaikuttavat alueen suojelutavoitteisiin.

Unionin tuomioistuin (EUT) on asiassa *C-127/02 Landelijke Vereniging tot Behoud van de Waddenzee ym.* antamassaan tuomiossa todennut luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdan osalta, että kaikki suunnitelmat tai hankkeet, jotka eivät liity suoranaisesti alueen käyttöön tai ole sen kannalta tarpeellisia, on arvioitava asianmukaisesti sen kannalta, miten ne vaikuttavat Natura-alueen suojelutavoitteisiin, mikäli objektiivisten seikkojen perusteella ei ole poissuljettua, että ne vaikuttavat kyseiseen alueeseen merkittävästi joko erikseen tai yhdessä muiden suunnitelmien ja hankkeiden kanssa.

EUT on lisäksi todennut edellä mainitussa tuomiossaan, että kun suunnitelma tai hanke, jolla on vaikutusta kyseiseen alueeseen, ei vaaranna sen säilyttämisen tavoitteita, sitä ei voida myöskään pitää sellaisena, että se voisi vaikuttaa merkittävästi kyseessä olevaan alueeseen. Sitä vastoin silloin, kun tällainen suunnitelma tai hanke saattaa vaarantaa kyseessä olevan alueen suojelutavoitteet, sitä on välttämättä pidettävä sellaisena, että se vaikuttaa merkittävästi tähän alueeseen. Kyseiseen suunnitelmaan tai hankkeeseen liittyvien tulevien

vaikutusten arvioinnin yhteydessä niiden merkittävyys on määritettävä erityisesti sen alueen ominaisuuksien ja erityisten ympäristöolosuhteiden valossa, jota tämä suunnitelma tai hanke koskee.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (YVA-laki) 4 §:n 1 momentin mukaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä sovelletaan hankkeisiin ja niiden muutoksiin, joista Suomea velvoittavan kansainvälisen sopimuksen täytäntöönpaneminen edellyttää arviointia taikka joista saattaa aiheutua merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia Suomen luonnon ja muun ympäristön erityispiirteiden vuoksi. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä arvioitavista hankkeista ja niiden muutoksista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

YVA-lain 4 §:n 2 momentin mukaan arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi yksittäistapauksessa sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun olennaiseen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia.

YVA-lain 4 §:n 3 momentin mukaan harkittaessa vaikutusten merkittävyyttä yksittäistapauksessa on sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, otettava huomioon hankkeen ominaisuudet ja sijainti sekä vaikutusten luonne. Harkintaperusteista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun valtioneuvoston asetuksen (YVA-asetus) 6 §:n 7 kohdan alakohdan a mukaan hankkeita, joihin sovelletaan arviointimenettelyä ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 4 §:n 1 momentin nojalla, ovat kattila- tai voimalaitokset, joiden suurin polttoaineteho on vähintään 300 megawattia. Mainitun pykälän 12 kohdan mukaan arviointimenettelyä on sovellettava 1–11 kohdassa tarkoitettuja hankkeita kooltaan vastaaviin hankkeiden muutoksiin.

YVA-asetuksen 7 §:ssä säädetään niistä seikoista, joita on erityisesti tarkasteltava harkittaessa arviointimenettelyn soveltamista yksittäistapauksessa ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuun hankkeeseen. Tällaisia seikkoja ovat muun ohella hankkeen ominaisuudet, kuten hankkeen koko, yhteisvaikutus muiden hankkeiden kanssa sekä pilaantuminen ja muut haitat, hankkeen sijainti, kuten nykyinen maankäyttö, luonnon sietokyky ottaen erityisesti huomioon muun ohella tiheään asutut alueet sekä vaikutusten luonne, kuten vaikutuksen suuruus ja monitahoisuus, vaikutuksen todennäköisyys sekä vaikutuksen kesto, toistuvuus ja palautuvuus.

Jätteen polttamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (151/2013, jätteenpolttoasetus) 15 §:n 1 momentin mukaan savukaasujen puhdistuksessa syntyvän jäteveden päästäminen vesiin on ehkäistävä mahdollisimman tehokkaasti siten kuin ympäristöluvassa määrätään.

Jätteenpolttoasetuksen 15 §:n 2 momentin mukaan savukaasujen puhdistuksessa syntyvän jäteveden epäpuhtauksien pitoisuudet eivät saa ylittää jätteenpoltoasetuksen liitteessä 4 ilmaistuja päästöjen raja-arvoja. Jätevettä ei saa laimentaa päästöjen raja-arvojen noudattamiseksi.

Jätteenpolttoasetuksen 15 §:n 3 momentin mukaan päästöjen raja-arvot on mitattava paikassa, jossa savukaasujen puhdistuksessa syntyvä jätevesi poistetaan jätteenpolttolaitoksesta tai jätteen rinnakkaispolttolaitoksesta. Jos jätevesi käsitellään laitoksen ulkopuolella pelkästään tällaisen jäteveden käsittelyyn tarkoitettussa käsittelylaitoksessa, päästöjen raja-arvot mitataan kuitenkin paikassa, jossa jätevesi poistetaan käsittelylaitoksesta.

Jätteenpolttoasetuksen 15 §:n 4 momentin mukaan, jos savukaasujen puhdistuksessa syntyvä jätevesi käsitellään yhdessä muun jäteveden kanssa joko laitoksessa tai muualla, toiminnanharjoittajan on päästöjen raja-arvojen noudattamiseksi tehtävä tarvittavat ainetaselaskelmat määrittääkseen päästömäärät, joiden voidaan katsoa johtuvan savukaasujen puhdistuksessa syntyvästä jätevedestä. Laskelman laatimiseksi tarvittavat mittaukset on tehtävä: 1) savukaasun puhdistuksessa syntyvästä jätevesivirrasta ennen sen johtamista yhteiseen jätevesien käsittelylaitokseen; 2) muusta kuin 1 kohdassa tarkoitettua jätevesivirrasta ennen sen johtamista yhteiseen jätevesien käsittelylaitokseen; 3) paikassa, jossa jätevesi poistetaan käsittelyn jälkeen lopullisesti.

Jätteenpolttoasetuksen 24 §:n mukaan vesiin johdettavien päästöjen raja-arvot eivät ylitä, jos: 1) kiintoaineksen kokonaismäärän mittaustulokset eivät ylitä tämän asetuksen liitteessä 4 mainittuja vastaavia päästöjen raja-arvoja; 2) raskasmetallien mittaustuloksista enintään yksi vuodessa ylittää tämän asetuksen liitteessä 4 mainitut päästöjen raja-arvot tai, jos ympäristöluvassa on määrätty useammasta kuin 20 näytteestä vuodessa, enintään 5 prosenttia kyseisistä näytteistä ylittää tämän asetuksen liitteessä 4 mainitut päästöjen raja-arvot; ja 3) dioksiinien ja furaanien mittausten tulokset eivät ylitä tämän asetuksen liitteessä 4 mainittuja päästöjen raja-arvoja.

Polttoaineteholtaan vähintään 50 megawatin polttolaitosten päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (96/2013, LCP-asetus) 19 §:n 2 momentin (aikaisemmin asetuksen 1017/2002 16 §:n 3 momentti) mukaan, jos energiantuotantoyksikössä, jossa käytetään kaasumaisia polttoaineita, ei voida noudattaa tätä energiantuotantoyksikköä koskevia päästöraja-arvoja polttoaineen saatavuudessa ilmenneiden puutteiden vuoksi ja jos energiantuotantoyksikköön olisi muun kuin kaasumaisen polttoaineen käytön vuoksi asennettava savukaasujen puhdistinlaite, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää toiminnanharjoittajalle oikeuden käyttää energiantuotantoyksikössä muuta kuin kaasumaista polttoainetta enintään 10 vuorokauden ajan tai poikkeuksellisesti myös pidemmän ajan, jos se on energian saannin turvaamiseksi välttämätöntä. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on ilmoitettava energian saannin turvaamisen perusteella myönnetystä poikkeuksesta työ- ja elinkeinoministeriölle.

Vesien johtaminen

Ratkaistavana oleva kysymys

Vaarala Seura ry:n valituksessa on kiinnitetty huomiota siihen, että hulevesien käsittely ei ole riittävää, vaan vedet on ohjattava viemäriin ja jätevedenpuhdistamolle. Yhdistys on kiinnittänyt huomiota siihen, että savukaasupesureiden vesien ohjaamista maastoon ja edelleen pohjavesialueelle ei voida hyväksyä.

Kimmo Heikkinen ja hänen asiakumppaninsa ovat valituksessaan todenneet muun ohella, että laitoksella syntyvien vesimassojen johtamista vesistöihin ei tule sallia, vaan vesien johtaminen jätevesiviemäriin on ainoa tapa ehkäistä Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen vahingoittuminen.

Oy Karl Fazer Ab on valituksessaan kiinnittänyt huomiota erityisesti hulevesien sekä savukaasulauhduttimen raakavesisäiliön ylijuuksutusveden ja lisävesiprosessissa syntyvän veden johtamiseen liittyviin seikkoihin ja vaikutuksiin, muun muassa hulevesien hallintaan liittyviin epävarmuustekijöihin, mahdollisiin pohjavesivaikutuksiin, maastoon johdettavien vesien laatuun ja hakemuksen puutteellisuuteen puhdistusmenetelmien osalta.

Ulf William Thuringin kuolinpesän osakkaat ovat valituksessaan kiinnittäneet huomiota Oy Karl Fazer Ab:n valituksessa esille tuotujen seikkojen lisäksi muun ohella siihen, että ympäristön kannalta olisi turvallisinta ja edullisinta johtaa teolliselta alueelta kulkeutuvat hulevedet viemärijärjestelmään vähintäänkin, kunnes niiden puhtaus on osoitettu luotettavalla tavalla.

Mainittujen valituksissa esitettyjen seikkojen johdosta asiassa on ratkaistava, onko aluehallintovirasto voinut myöntää luvan ympäristöluvan muuttamiseen siten, että lupamääräys 1 on muotoiltu edeltä tästä päätöksestä ilmenevällä tavalla siten, että muiden alueiden (päätöksen liitteen 1 vihreällä merkitty alue) ja kattojen hulevedet sekä savukaasulauhduttimen raakavesisäiliön ylijuuksutusvesi ja lisävesiprosessissa syntyvä vesi voidaan johtaa hakemuksessa esitetyn mukaisesti kiintoaineen erotuksella varustetun tasausaltaan kautta vietto-putkea pitkin Porvoonväylän ali ja edelleen ojaa pitkin, joka johtaa Westerkullanojaan liitteessä 1 esitetyn kartan mukaisesti siten, että puhtaitten vesien tasausaltaasta avo-ojaan saa johtaa hulevettä enintään noin 100 litraa sekunnissa vuorokausikeskiarvona.

Asiassa saatu selvitys

Ympäristöluvan muuttamista koskevan hakemuksen mukaan jätteenpolttoprosessiin liitetään savukaasulauhduttimet, joilla parannetaan laitoksen kokonaisyötyssuhdetta. Lauhdutinyksiköitä tulee laitokselle kaksi, molemmille jätteenpolttolinjoille oma. Savukaasu virtaa pystysuorassa lauhduttimen läpi ja sieltä ulos savupiippuun. Lämmön talteenotto tapahtuu jäädyttämällä savukaasu vaiheistetulla vesiruisikutuksella, jolloin osa savukaasun lämmöstä siirtyy ruiskutusveteen ja samalla savukaasun lämpötila laskee. Ruiskutusveteen kerätty lämpö siirretään kaukolämpöveden lämmönvaihtimen kautta. Savukaasulauhduttimilta tuleva jätevesi johdetaan ensin kemialliseen käsittelyyn ja suodatuksen, jotka puhdistavat jäteveden jätteenpolttoasetuksen vaatimalle tasolle. Jätteenpolttoasetuksen vaatimusten mukainen jäteveden tarkkailupiste sijoitetaan ensimmäisen puhdistusvaiheen perään. Tämän jälkeen vesi hakemuksen mukaan puhdistetaan edelleen hyötykäyttöä varten.

Hakemuksessa todetaan, että savukaasulauhduttimen lauhdevedet pyritään ensisijaisesti hyödyntämään voimalaitoksella kaukolämpöverkon ja prosessin lisävetenä. Lisäksi lauhdevettä hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan pohjakuonan jäädytyksessä sekä savukaasunpuhdistusjärjestelmän lisävetenä, jolloin keskimääräisessä ajotilanteessa viemäriin ei johdeta lauhdevettä lainkaan.

tai hyvin vähän. Tietyissä käyttötilanteissa lauhteen määrä saattaa kuitenkin ylittää laitoksen veden tarpeen, jolloin vuositasolla katsottuna lauhdetta jouduttaneen johtamaan viemäriin pieniä määriä. Tämä määrä pyritään minimoimaan sillä, että lauhteelle varataan laitoksen alueella riittävästi säiliötilaa. Lisäksi raakavesisäiliön ylijuuksuvettä ja lisävesiprosessissa syntyvää vettä johdetaan pieniä määriä hulevesisäiliön kautta maastoon. Hakemuksen mukaan nämä vesijakeet vastaavat laadultaan talousvettä.

Hakemuksen mukaan savukaasulauhduttimen lauhdevesien hyödyntämisen johdosta vesijohtoveden vuosittainen tarve pienenee parhaimmassa tapauksessa yli kolmanneksella aikaisemmassa hakemuksessa ilmoitettuun verrattuna. Arvio laitoksella vuosittain käytettävän vesijohtoveden määrästä on savukaasulauhduttimen lisäämisen jälkeen noin 60 000 m³.

Hakemuksessa todetaan hulevesien johtamisen osalta, että jätevoimalan toteutusprojektin edetessä on todettu, että lupamääräyksen mukaisesti toimien jätevesiviemäriin johdettaisiin suuri määrä sellaisia vesiä, jotka voitaisiin ominaisuuksiensa puolesta johtaa turvallisesti maastoon. Suuri vesimäärä kuormittaisi turhaan viemäristön kapasiteettia. Jätevesiviemärin asemesta hulevedet voitaisiin johtaa maastoon lukuun ottamatta jätebunkkerin välittömässä läheisyydessä muodostuvia hulevesiä, jotka edelleen johdettaisiin jätevesiviemäriin. Maastoon johdettavien hulevesien muodostumispinta-ala on noin 12 hehtaaria (katot, puhtaat asfalttialueet, rakentamaton alue). Jätevesiviemäriin johdettavia hulevesiä muodostuu noin yhden hehtaarin alueella (jätebunkkerin viereinen alue). Maastoon johdettavia hulevesiä arvioidaan syntyvän enintään 100 l/s. Päätöksen liitteessä 1 olevassa kartassa on esitetty alueet, joissa syntyy puhtaita ja likaisia hulevesiä. Hakemuksessa esitetyn mukaan talousvedenlaatuista maastoon johdettavaa vettä syntyisi myös puhdistetuista savukaasulauhduttimelta tulevista vesistä. Maastoon johdettavat hulevedet ohjataan jätevoimalan tontin purkukaivon kautta viettoputkella Porvoonväylän ali etelään samaan avo-ojaan, jonne nykyisin johdetaan Porvoonväylän hulevesiä. Oja johtaa Westerkullanojaan ja päättyy Porvarinlahteen. Maastoon johdettavista hulevesistä poistetaan suurin osa kiintoaineista ennen niiden päätymistä purkukaivoon. Kiintoaineet kerätään hulevesiviemäriverkoston sakkapesiin sekä tasausaltaan selkeytykseen, jotka tyhjennetään imuautoilla säännöllisesti. Viettoputken halkaisija on 450 mm ja pituus 250 metriä. Putki on valmistettu polyeteenistä.

Jätevoimalan alueelle on suunniteltu tasausallas tasaamaan virtaamia siten, että virtaama maastoon on enimmillään noin 100 litraa sekunnissa. Maastoon johdettavien hulevesien sadevesijärjestelmä ja tasausallas varustetaan kiintoainetta pidättävillä rakenteilla, mikä vähentää Westerkullanojan kiintoainekuormitusta merkittävästi verrattuna tilanteeseen, ettei näitä vesiensuojelutoimenpiteitä toteutettaisi. Maastoon johdettavat hulevedet ohjataan tarpeen mukaan öljynerotuksen kautta.

Hakemuksessa on edelleen todettu, että hulevesien joukossa maastoon johdettava vesi on raakavesisäiliön ylijuuksuvettä ja lisäveden valmistuksessa syntyvää vettä. Tämän veden laatu vastaa vähintään talousveden laatua. Raakavesisäiliön sisältämä vesi on suoraan kaupungin vesijohtoverkosta otettua vettä. Lisävesiprosessissa vesi puhdistetaan hyvin tarkasti vastaamaan prosessiveden vaatimuksia, jotka ovat talousvesivaatimuksiakin tiukemmat. Näiden vesien ei

katsota olevan edellä selostetussa määritelmässä tarkoitettua jätevettä, koska niistä ei missään olosuhteissa saata aiheutua ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Hakemuksessa on esitetty, että alueen muuttunut maankäyttö on otettu huomioon tasausaltaan rakentamisella.

Oikeudellinen arviointi ja lopputulos

Aluehallintoviraston päätöksen mukainen lupamääräys 1 mahdollistaa savukaasulauhduttimen raakavesisäiliön ylijuoksutusveden ja lisävesiprosessissa syntyvän veden johtamisen kiintoaineen erotuksella varustetun tasausaltaan kautta lupamääräyksestä tarkemmin ilmenevällä tavalla maastoon.

Yhtiö on sekä hakemuksessaan että valitusten johdosta antamassaan vastineessa todennut, että raakavesisäiliön ylijuoksutusvesi ja lisävesiprosessissa syntyvä vesi vastaavat laadultaan talousvettä. Hakemuksessa todetaan, että savukaasulauhduttimen lauhteen neutralisointiin käytetään natriumhydroksidia arviolta 445 tonnia vuodessa. Hakemukseen liitetyn savukaasulauhduttimien jätevesien käsittelyä koskevan kuvan 1 mukaan kemiallisesta käsittelystä ja suodatukselta/veden puhdistuksesta vesi johdetaan puhdistetun lauhteen säiliöön ja siitä edelleen jatkokäsittelyn kautta raakavesisäiliöön ja kattiloiden lisäveden valmistukseen. Hakemuksessa tai valitusten johdosta annetussa Vantaan Energia Oy:n vastineessa ei ole esitetty selvitystä siitä, millaisia toimenpiteitä käyttäen jatkokäsittelyssä varmistetaan siitä, että raakavesisäiliöön johdettava vesi vastaa laadultaan vastineessa ja hakemuksessa esitetyllä tavalla talousvettä.

Aluehallintovirastolle annetussa 7.11.2012 päivätyssä vastineessa Vantaan Energia Oy on ilmoittanut, että raakavesisäiliön sisältämä vesi on suoraan kaupungin vesijohtoverkosta otettua vettä. Lisävesiprosessissa vesi puhdistetaan hyvin tarkasti vastaamaan prosessiveden vaatimuksia, jotka ovat talousvesitutkimuksiakin tiukemmat. Hakija on todennut, ettei näitä vesiä ole tarpeen erikseen tutkia eikä johtaa jätevesiviemäriin. Aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksessä 1 tai päätöksessä muutoinkaan ei ole asetettu raja-arvoja, jotka mainittujen vesien on täytettävä, jotta ne voidaan johtaa lupamääräyksestä 1 ilmenevällä tavalla muualle kuin jätevesiviemäriin.

Jätteenpolttoasetuksen 15 §:n 2 momentin mukaan jätevettä ei saa laimentaa päästöjen raja-arvojen noudattamiseksi. Vantaan Energia Oy ei ole hakemuksessa tai vielä hallinto-oikeudellekaan esittänyt selvitystä siitä, miten puhdistetun lauhteen säiliöstä johdettava ja raakavesisäiliöön päätyvä vesi käsitellään siten, että vesi ei enää tuossa vaiheessa ole jätevettä. Koska yhtiö ei ole esittänyt selvitystä käytettävästä puhdistusmenetelmästä, käsittelyn vaikutusta veden laatuun ei voida arvioida. Jos raakavesisäiliöön johdettava vesi on sellaista, että siitä voisi aiheutua ympäristön pilaantumista, on tuo vesi ympäristönsuojelulain 3 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettua jätevettä ja sen johtaminen raakavesisäiliöön yhdessä vesijohtoverkosta otetun veden kanssa jäteveden laimentamista. Se seikka, että savukaasulauhduttimen jätevedet puhdistetaan lupamääräyksessä 1 asetettujen raja-arvojen mukaiseksi ei yksin johda siihen, että kysymys ei enää olisi jätevesistä. Arvioitaessa sitä, voidaanko raakavesisäiliön ylijuoksutusveden ja lisävesiprosessissa syntyvän veden johtaminen ojaan sallia, on otettava huomioon myös tuon veden arvioitu, hulevesistä

poikkeava lämpötila ja siitä aiheutuvat mahdolliset vaikutukset. Vantaan Energia Oy:n asiassa esittämän selvityksen perusteella ei ole voitu varmistua siitä, että lupa tältä osin perustuisi ympäristönsuojelulain 4 §:n 1 momentin 3 kohdasta ja ympäristönsuojelulain 43 §:n 3 momentista ilmenevään parhaan käytökelpoisen tekniikan periaatteeseen. Lupamääräystä on näin ollen muutettava ratkaisukohdasta ilmenevällä tavalla siten, että myös savukaasulauhduttimen raakavesisäiliön ylijouksutusvesi ja lisävesiprosessissa syntyvä vesi on johdettava jätevesiviemäriin.

Kun otetaan huomioon lupamääräykseen 1 tehty muutos ja hulevesien laadusta ja määrästä saatu selvitys, kuten hulevesien sadevesijärjestelmän ja tasaustaltaan varustaminen kiintoainetta pidättävillä rakenteilla ja hulevesien ohjaaminen tarpeen mukaan öljynerotuksen kautta, ja toisaalta vesistövaikutuksista esitetyt arviot sekä tiedot Westerkullanojan tilasta ja arvio vaikutuksista mainitun ojan virtaamiin, hankkeesta ei ennalta arvioiden voida myöskään ympäristönsuojelulain 4 §:n 1 momentin 2 kohdasta ilmenevä varovaisuusperiaate huomioon ottaen todeta aiheutuvan sellaista ympäristönsuojelulain 8 §:n 1 momentissa tai 42 §:n 1 momentissa tarkoitettua seurausta, jonka vuoksi lupaa ei olisi voitu myöntää.

Valituksissa on viitattu vesistövaikutusten osalta muun ohella vesipolitiikan puitedirektiiviin, joka on Suomessa pantu täytäntöön vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetulla lailla. Ympäristönsuojelulain 50 §:n 2 momentti huomioon ottaen lupaa ei valituksissa esitettyjen seikkojen vuoksi voida pitää myöskään mainitun lainkohdan tai vesienhoidon järjestämisestä annetun lain vastaisena.

Raja-arvojen asettaminen kevyttä polttoöljyä käytettäessä

Sekä Vaarala Seura ry että Kimmo Heikkinen ja hänen asiakumppaninsa ovat valituksissaan viitanneet siihen, että lupaan olisi tullut sisällyttää raja-arvot myös kevyen polttoöljyn käyttöön liittyviin tilanteisiin.

Nyt kysymyksessä olevassa hakemuksessa Vantaan Energia Oy on todennut, että kevyttä polttoöljyä ei alkuperäisestä poiketen ole tarkoitus käyttää kaasuturbiinin varapolttoaineena, vaan kevyen polttoöljyn käytössä on kyse ainoastaan sellaisista poikkeustilanteista, jolloin maakaasua ei ole saatavissa. Tällaisten tilanteiden on todettu olevan hyvin epätodennäköisiä. Yhtiö on hakemuksessaan viitannut LCP-asetuksen (1017/2002) 16 §:n 3 momentissa tarkoitettuun poikkeamismahdollisuuteen.

Asiassa ei ole ollut aluehallintovirastossa eikä ole hallinto-oikeudessa ratkaistavana kysymystä siitä, voidaanko Vantaan Energia Oy:lle myöntää LCP-asetuksen (96/2013) 19 §:n 2 momentissa tarkoitettu poikkeus. Arvioitavana ei siten ole se, voidaanko mahdollisten polttoaineen saatavuudessa ilmenneiden puutteiden johdosta Vantaan Energia Oy:lle myöntää sellainen poikkeus, joka on ollut hakemuksen perusteena ja olisiko luvassa siten tullut asettaa päästöraja-arvot myös kevyen polttoöljyn käyttämisestä koskeville tilanteille. Tällaisia raja-arvoja ei myöskään haitankärsijöiden valituksista ole syytä lisätä lupaan.

Valitukset muutoin

Vaarala Seura ry:n valitus

Yhdistys on valituksessaan vedonnut siihen, että Etelä-Suomen aluehallintovirasto on päätöstä tehdessään jättänyt noudattamatta Vantaan kaupunginhallituksen ja kaupunkisuunnittelulautakunnan tekemiä päätöksiä.

Asiassa on kysymys siitä, onko aluehallintoviraston tekemä päätös lainmukainen. Aluehallintovirasto ei ole lupaharkinnassaan sidottu Vantaan kaupunginhallituksen tai kaupunkisuunnittelulautakunnan tekemissä päätöksissä esitettyihin seikkoihin, eikä aluehallintoviraston päätös ole lainvastainen sillä perusteella, että kaupunginhallituksen ja kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöksiä ei mahdollisesti ole noudatettu.

Vaarala Seura ry on valituksessaan vedonnut siihen, että sekajätteen sekaan ei saa sekoittaa painekyllästettyä puuta ja että lupamääräyksiin on varmistettava, etteivät laitoksen ilmapäästöt sisällä vaarallisia myrkyjä, kuten dioksiinia ja furaaneja. Lisäksi yhdistys on vaatinut ongelmajätteiden polttamisen kieltämistä.

Aluehallintovirasto on päätöksellään ratkaissut Vantaan Energia Oy:n hakemuksen ympäristöluvan muuttamisesta. Hakemuksessa toimintaan esitetyt muutokset eivät osittainkaan ole kohdistuneet jätteenpolttolaitoksen toimintaan tavalla, joka koskisi jätteen polttamista, eikä hakemuksessa esitettyjen seikkojen johdosta ole ollut tutkittava sitä, millaista jätettä laitoksessa voidaan polttaa tai millaisia päästöjä jätteen polttamisesta aiheutuu. Yhdistyksen valitus ei siten mainitulta osin anna aiheutta aluehallintoviraston päätöksen muuttamiseen osittainkaan.

Yhdistys on valituksessaan viitannut siihen, että koska savukaasujen nopeus hidastuu savukaasupesureiden, oikeastaan ilmeisesti savukaasulauhduttimien, vuoksi, piippu on varustettava suurtehopuhaltimilla. Hakemuksessa todetaan, että jätteenpolttokattiloiden piiput tullessaan varustamaan pisarankeräimillä. Lisäksi on todettu, että painovoiman vaikutusta pisaranerotukseen parannetaan alhaisella savukaasun nopeudella piipussa sekä esimerkiksi muotoilemalla piipun ulostuloaukko ulospäin laajentuvaksi siten, että savukaasun nopeus ulostuloaukon kohdalla hidastuu entisestään. Kun lisäksi otetaan huomioon, että Uudenmaan ympäristökeskuksen päätöksessä 30.12.2009 No YS 1696 on lupamääräyksessä 11 määrätty, että jätteenpolttokattiloiden savukaasujen savupiipuissa savukaasujen ulosvirtausnopeuden on oltava riittävä, jotta niin sanottu savupiippupainumailmiö saadaan estetyksi, ei asiassa ole ympäristönsuojelulain 43 §:n 3 momentti huomioon ottaen tarpeen valituksessa esitetyn johdosta antaa enempiä määräyksiä jätteenpolttokattiloiden savukaasujen ulosvirtausnopeuden varmistamiseksi.

Yhdistyksen valituksessa esitetyllä 5.3.2009 tehdyn sopimuksen salaiseksi julistamisella ei ole nyt käsiteltävänä olevan asian kannalta oikeudellista merkitystä.

Kimmo Heikkisen ja hänen asiakumppaneidensa valitus

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tarve

Kimmo Heikkinen ja hänen asiakumppaninsa ovat valituksessaan todenneet, että kaasuvoimalan ja jätteenpolttolaitoksen laitoskokonaisuutta on tarkasteltava yhtenä kokonaisuutena, jonka vuoksi nyt kysymyksessä olevaan hankkeeseen on sovellettava ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Uudenmaan ympäristökeskus on 30.12.2009 antamallaan päätöksellä myöntänyt ympäristöluvan Vantaan Energia Oy:n Långmossebergeniin rakennettavan jätevoimalan toimintaan. Päätöksessä todetaan, että laitoksen kokonaispolttoainetehto on 193 MW. Päätöksen kertoelmaosassa todetaan, että arinakattilan K1 polttoainetehto on 58 MW, arinakattilan K2 polttoainetehto 58 MW ja kaasuturbiinin polttoainetehto 77 MW. Nyt kysymyksessä olevassa lupahakemuksessa haettu muutos on käsittänyt rakennettavan kaasuturbiinin tehon muuttamisen aiempaa suuremmaksi siten, että 77 MW:n kaasuturbiinin sijaan rakennetaan 86 MW:n suuruinen kaasuturbiini. Lisäksi lämmöntalteenottokattilan lisäpolton suunnitellaan aiemmasta poiketen olevan käytössä jatkuvasti. Lisäpolton polttoainetehto on hakemuksen mukaan 5,9 MW, joten kaasuturbiinin ja lämmöntalteenottokattilan polttoainetehto on yhteensä 92 MW. Toiminnan muuttamista koskevan hakemuksen mukaan jätteenpolttoprosessiin lisätään myös apukattila, jota käytetään jätekattiloiden ylös- ja alasajotilanteissa sekä huolto- ja seiso- aikana kesällä. Polttoaineteholtaan 10,8 MW:n maakaasukäyttöistä apukattilaa ei ole käsitelty aikaisemmassa ympäristölupahakemuksessa.

Kun otetaan huomioon toiminnan muuttamisesta esitettyssä hakemuksessa mainitut seikat, ei kysymyksessä olevan laitoksen polttoainetehto yhteenlaskettuna ylitä YVA-asetuksen 6 §:n 7 kohdan a alakohdassa tarkoitettua 300 MW:n tehoa. Esitetyt muutokset eivät myöskään tarkoita mainitussa kohdassa tarkoitettua hanketta kooltaan vastaavaa hankkeen muutosta, joten hankkeeseen ei ole sovellettava YVA-menettelyä YVA-lain 4 §:n 1 momentin nojalla. Kun muutoinkin otetaan huomioon asiassa ilmi tulleet YVA-lain 4 §:n 3 momentissa ja YVA-asetuksen 7 §:ssä tarkoitettut seikat, erityisesti hankkeen muutoksen koko, siitä aiheutuvat ympäristövaikutukset ja toiminnan sijaintipaikka, ei hankkeen muutos laadultaan ja laajuudeltaan aiheuta sellaisia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia, joiden vuoksi YVA-menettelyä olisi sovellettava myöskään YVA-lain 4 §:n 2 momentin perusteella. Aluehallintoviraston päätöstä ei näin ollen ole syytä kumota sillä perusteella, että kysymyksessä olevaan hankkeen muutokseen olisi tullut soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Savupiipun koko

Kimmo Heikkinen ja hänen asiakumppaninsa ovat valituksessaan vaatineet, että savupiipun kokoa ei saa kasvattaa, koska se johtaa epäpuhtauksien leviämiseen entistä laajemmalle alueelle.

Uudenmaan ympäristökeskuksen 30.12.2009 antaman ympäristölupapäätöksen lupamääräyksen 12 mukaan kaasuturbiinin savukaasut on johdettava maanpinnasta vähintään 50 metriä korkeaan savupiippuun. Nyt kysymyksessä olevassa hakemuksessa on todettu, että kaasuturbiinin savupiipun korkeus on suunnitel-

tu 70 metriseksi aiemman 50 metrin sijasta. Hakemuksen mukaan korkeamman savupiipun ansiosta päästöt leviävät ilmaan tehokkaammin, jolloin päästöjen aiheuttamat epäpuhtauspitoisuudet ilmassa jäävät entistä pienemmiksi. Uudenmaan ELY-keskus on lausunnossaan 31.8.2012 pitänyt hakijan suunnittelemaa kaasuturbiinin savupiipun korkeuden kasvattamista kannatettavana. Aluehallintovirasto on muuttanut lupamääräyksen 12 ensimmäistä kappaletta siten, että kaasuturbiinin savukaasut on johdettava maanpinnasta vähintään 70 metriä korkean savupiipun kautta.

Hakemuksessa esitetyllä savupiipun koon kasvattamisella 50 metristä 70 metrin korkuiseksi ei ole vaikutusta asetettuihin päästöraja-arvoihin eikä toiminnasta aiheutuviin kokonaispäästöihin. Hakemuksessa esitetyllä tavalla korkeamman savupiipun vuoksi päästöt kuitenkin leviävät erityisesti Heikkisen ja hänen asiakumppaneidensa kiinteistöjen sijainti huomioon ottaen ilmaan tehokkaammin, jolloin ilman epäpuhtauspitoisuudet jäävät entistä pienemmiksi. Tämä seikka sekä ympäristönsuojelulain 4 §:n 1 momentin 1 kohdasta ilmenevä haittojen minimoinnin periaate ja 43 §:n 1 ja 3 momentti huomioon ottaen estettä luvan muuttamiselle edellä kuvatulla tavalla ei ole.

Päästöraja-arvojen noudattaminen metallien osalta

Kimmo Heikkinen ja hänen asiakumppaninsa ovat valituksessaan todenneet, että metallipitoisuuksien mittaustuloksissa ei tule hyväksyä yhtään ylitystä.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston muuttamassa lupamääräyksessä 1 on esitetty, mitä raja-arvoja savukaasulauhduttimen puhdistetut jätevedet, sisältäen savupiippujen pisaraerottimilla kerätyt jätevedet, eivät saa ylittää. Lupamääräyksessä todetaan muun ohella, että raja-arvoja katsotaan noudatetun, kun metallien mittaustuloksista enintään yksi vuodessa ylittää asetetun raja-arvon.

Aluehallintoviraston päätöksen lupamääräys 1 vastaa Kimmo Heikkisen ja hänen asiakumppaneidensa valituksessa tarkoitetulta osin jätteenpolttoasetuksen 24 §:ssä esitettyä vaatimusta siitä, milloin vesiin johdettavien päästöjen raja-arvot eivät ylity. Lupamääräystä 1 ei siten mainitulta osin ole valituksessa esitettyjen näkökohtien johdosta muutettava siten, että metallipitoisuuksien mittaustuloksissa ei hyväksyttäisi yhtään ylitystä.

Oy Karl Fazer Ab:n ja Ulf William Thuringin kuolinpesän osakkaiden valitukset

Ulf William Thuringin kuolinpesän osakkaat ovat valituksessaan todenneet, että varovaisuusperiaate huomioon ottaen hallinto-oikeuden on arvioitava, olisiko asiassa tullut suorittaa luonnonsuojelulain 65 §:n 1 momentissa tarkoitettu arviointi hankkeen vaikutuksista Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet -nimisen Natura 2000 -verkostoon sisällytetyn alueen (FI0100065) luonnonarvoihin. Myös Oy Karl Fazer Ab:n valituksessa on viitattu vesien johtamisen vaikutuksiin mainitun Natura-kohteen luonnonarvoihin.

Mainittua aluetta koskevan Natura-tietolomakkeen mukaan alue koostuu neljästä erillisestä osasta Helsingin ja Vantaan raja-alueilla. Osa-alueet ovat 1) Mustavuoren, Porvarinlahden, Labbackan ja Kasabergetin muodostama kokonaisuus, 2) Bruksviken, 3) Torpviken ja 4) Kapellviken. Alue on luonnoltaan

hyvin monipuolinen. Se koostuu matalista merenlahdist ja niiden rantaluhdist ja -niityistä sekä kallioisista mäistä, joiden rinteillä on lehtokasvillisuutta. Alue on pääkaupunkiseudulla sijaitessaan erittäin tärkeä luontoharrastus- ja virkistyskohde. Se on myös tutkimukselle merkittävä alue, sillä esimerkiksi linnustoseurantoja on varsin pitkältä ajalta. Alueen lehdot, lintuvedet ja kalliot on todettu valtakunnallisesti arvokkaiksi, ja yhdessä ne muodostavat erittäin merkittävän luontokokonaisuuden. Arvoa nostaa sijainti pääkaupunkiseudulla, jossa tällaisia kokonaisuuksia on säilynyt hyvin vähän. Luontodirektiivin luontotyypeistä alueella ovat edustavimpia boreaaliset lehdot ja keskiravinteiset silikaattikalliot sekä kallioitten pienialaiset kalkkipitoiset osat. Lajistossa puolestaan korostuvat lintudirektiivin lajit, joita alueella pesii tai levähtää muuttoaikoina huomattavan suuri joukko. Alueelta on tavattu lisäksi luontodirektiivin sammallajia sekä monia sellaisia kasvi- ja eläinlajeja, jotka ovat pääkaupunkiseudulla harvinaisia, jotkut myös valtakunnallisesti uhanalaisia.

Tietolomakkeella on edelleen todettu, että koska alueella ja sen lähiympäristössä on monia erilaisia biotooppeja, lintulajisto on monipuolinen. Porvarinlahti, Bruksviken, Torpviken ja Kapellviken kuuluvat yhtenä, kansainvälisesti arvokkaaksi määriteltynä kohteena valtakunnalliseen lintuvesiensuojeluohjelmaan, mutta kaikki ovat myös erikseen tarkasteltuina arvokkaita lintuvesiä, joiden lajisto hieman poikkeaa toisistaan.

Alueella esiintyy 9 luontodirektiivin liitteen I luontotyyppiä, joista kaksi on priorisoituja (*). Luontotyyppit ja niiden suhteellinen osuus kohteen pinta-alasta ovat seuraavat: laajat matalat lahdet (1160) 23 %, kostea suurruohokasvillisuus (6430) 3 %, alavat niitetyt niityt (6510) 0 %, vaihettumissuot ja rantasuot (7140) 37 %, kasvipeitteiset kalkkikalliot (8210) 0 %, kasvipeitteiset silikaattikalliot (8220) 8 %, boreaaliset lehdot (9050) 10 %, fennoskandian metsäluhdet* (9080) 2 % ja puustoiset suot* (91D0) 0 %.

Alueella esiintyy luontodirektiivin liitteen II lajeista yksi, korpipohtosammal.

Alueella esiintyy yksitoista lintudirektiivin (79/409/ETY) liitteen I lajia, jotka ovat seuraavat: kalatiira, kehrääjä, kirjokerttu, laulujoutsen, liro, luhtahuitti, pikkulepinkäinen, pikkusieppo, pyy, ruiskääkkä ja suokukko.

Asiassa on kysymys Vantaan Energia Oy:n jätteenpolttolaitoksen ympäristöluvan muuttamista koskevasta hakemuksesta. Yhtiön hakemuksen mukaan muutos olisi, että jätevoimalassa otettaisiin käyttöön kaksi savukaasulauhdutinta ja apukattila. Lisäksi kaasuturbiinin kokoa kasvatetaan edeltä tästä päätöksestä ilmenevällä tavalla. Hakemuksen mukaan kevyttä polttoöljyä käytettäisiin jatkossa varapolttoaineen sijaan vain hätäpolttoaineena tilanteissa, joissa maakaasua ei ole saatavilla. Edelleen muutoshakemus on koskenut hulevesien johtamisjärjestelyihin tehtäviä muutoksia sekä savukaasulauhduttimien vesien käsittelyä ja johtamista.

Hakemuksessa todetaan, että maastoon johdettavien hulevesien muodostumis-pinta-ala on noin 12 hehtaaria, joka on noin 2 % Westerkullanojan valuma-alueen pinta-alasta. Jätevesiviemäriin johdettavia hulevesiä muodostuu noin yhden hehtaarin alueelta (jätebunkkerin viereinen alue). Maastoon johdettavia hulevesiä arvioidaan syntyvän enintään 100 l/s. Hakemuksen mukaan talousveden laatuista maastoon johdettavaa hulevettä syntyy myös puhdistetuista sa-

vukaasulauhduttimelta tulevista vesistä. Hakemuksessa on arvioitu, että hakemuksen muutoksella ei ole vaikutusta pohjaveden laadulliseen tai määrälliseen tilaan. Maastoon johdettavien hulevesien sadevesijärjestelmä ja tasausallas varustetaan kiintoainetta pidättävillä rakenteilla, mikä vähentää Westerkullanojan kiintoainekuormitusta merkittävästi. Lisäksi maastoon johdettavat hulevedet ohjataan tarpeen mukaan öljynerotuksen kautta. Hakemuksessa todetaan, että Långmossebergenin jätevoimala-alueen vesistövaikutuksia ei arvioida merkittäviksi Westerkullanojan suulla tai Porvarinlahdella. Vesimäärän lisääntymisen on todettu voivan vaikuttaa suotuisasti Porvarinlahden kosteikkoalueeseen.

Hakemuksessa todetaan, että laitoksen ominaispäästöt eivät muutu. Kaasuturbiinin osalta vuotuiset typenoksidipäästöt lisääntyvät hakemuksen mukaan noin 6 %. Apukattilan aiheuttama lisäys vuotuisiin typenoksidipäästöihin on alle prosentin. Savukaasulauhduttimen käyttö laskee hieman sekä laitoksen ominaispäästötasoja että vuotuisia päästömääriä.

Kun otetaan huomioon ne luonnonarvot, joiden vuoksi valituksessa mainittu Mustavuoren lehto ja Östersundomin lintuvedet -niminen alue on liitetty Natura 2000 -verkostoon, alueen noin 2 km:n etäisyys nyt kysymyksessä olevasta jätevoimalaitoksen alueesta sekä toiminnan muutoksesta ja sen vaikutuksista esitetty selvitys, ovat toiminnan muuttamisesta aiheutuvat kuormituslisäykset ja muut vaikutukset mainitulle Natura 2000 -kohteelle ennalta arvioiden niin vähäisiä, että merkittävien haitallisten vaikutusten aiheutuminen alueen suojelun perusteena oleville luontoarvoille on ennalta varautumisen periaatekin huomioon ottaen poissuljettu. Luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen arviointi ja lausuntomenettely ei siten ole ollut kysymyksessä olevan lupa-asian ratkaisemiseksi tarpeen. Asiaa ei ole näin ollen tällä perusteella syytä palauttaa aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi.

Täydentävät perustelut

Asiassa on kysymys ympäristöluvan muuttamista koskevan päätöksen arvioinnista hallinto-oikeudelle tehtyjen valitusten johdosta. Tarkastelu kohdistuu toiminnan muuttamisesta aiheutuviin vaikutuksiin ja luvan muuttamista koskevaan päätökseen. Nämä seikat ja valituksissa esitetyt näkökohdat huomioon ottaen asiassa ei ole tullut ilmi sellaisia ympäristönsuojelulaissa, erityisesti sen 42 §:n 1 momentissa, 43 §:n 1 ja 3 momentissa, 46 §:ssä tai 48 §:n 1 momentissa, tarkoitettuja seikkoja, joiden vuoksi aluehallintoviraston päätös olisi kumottava tai sitä olisi muutettava muutoin kuin ratkaisukohdasta ilmenevällä tavalla.

Kun savukaasulauhduttimen käyttöönotto parantaa laitoksen hyötysuhdetta, jolloin laitoksen energiatehokkuus paranee ja lisäksi otetaan huomioon, että kysymys on olemassa olevan toiminnan muuttamisesta suhteellisen vähäisessä määrin tavalla, joka ei lähtökohtaisesti lisää päästöjen määrää, on asiassa ollut ympäristönsuojelulain 101 §:n 1 momentissa tarkoitettu perusteltu syy määrätä, että toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta. Ennalta arvioidut pilaantumisvaikutukset huomioon ottaen täytäntöönpanon ei voida todeta tekevän muutoksenhakua hyödyttömäksi. Näin ollen ja kun otetaan huomioon, että asetettu vakuus on arvioitava toiminnan muuttamisen ennakoituihin pilaantumisvaikutuksiin nähden riittäväksi, on Etelä-Suomen aluehallintovirasto voinut myöntää Vantaan Energia Oy:lle päätöksestä ilmenevän luvan päätök-

sen noudattamiseen muutoksenhausta huolimatta. Päätöstä ei näin ollen ole myöskään valituksissa esitettyjen ympäristönsuojelulain 101 §:n 1 momenttiin liittyvien seikkojen vuoksi syytä muuttaa tai kumota.

3.

Hallintolainkäyttölain 74 §:n 1 momentin mukaan asianosainen on velvollinen korvaamaan toisen asianosaisen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Asian laatuun nähden ja hallinto-oikeuden päätöksen lopputulos huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että Oy Karl Fazer Ab ja Ulf William Thuringin kuolinpesän osakkaat joutuvat pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Esi-tetyt oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevat vaatimukset on siten hylät-tävä.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut.

Julkipano

Päätös on annettu julkipanon jälkeen.

Päätöksestä ilmoittaminen

Helsingin ja Vantaan kaupunginhallitusten on viipymättä ilmoitettava tästä päätöksestä ilmoitustauluillaan.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä eli viimeistään 24.6.2015.

Valitusosoitus on liitteenä YmpJp (07.07).

Diaarinumerot

00649/13/5107

00668/13/5107

00669/13/5107

00670/13/5107

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Marja Lampi ja Arto Hietaniemi sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomarit Sauli Viitasaari ja Juha Väisänen. Asian on esitellyt Arto Hietaniemi.

Marja Lampi

Sauli Viitasaari

Juha Väisänen

Arto Hietaniemi

Toimituskirjan antaja:

Anu Sara
lainkäyttösihteeri

Diaarinumerot

00649/13/5107

00668/13/5107

00669/13/5107

00670/13/5107

Jakelu

Päätös ja maksu

Vaarala Seura ry, maksutta

Asiamies:

Kari Saloranta

Pallotie 13 A

01280 Vantaa

Kimmo Heikkinen ym., maksutta

Kalliolaaksontie 5

01200 Vantaa

Oy Karl Fazer Ab, maksutta

Asiamies:

Asianajaja Sakari Niemelä

Asianajotoimisto Ympäristölaki Oy

PL 208

00131 Helsinki

Ulf William Thuringin oikeudenomistajat, maksutta

Asiamiehet:

Asianajajat Sakari Niemelä ja Juha Sario

Asianajotoimisto Ympäristölaki Oy

PL 208

00131 Helsinki

Jäljennös maksutta

Vantaan Energia Oy

Asiamiehet:

Asianajaja Kari Marttinen ja asianajaja Suvi Marttinen

Asianajotoimisto Hammarström Puhakka Partners Oy

Bulevardi 1 A

00100 Helsinki

Helsingin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

PL 10, 00099 Helsingin kaupunki

Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Pakkalantie 5, 01510 Vantaa

Vantaan kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Pakkalantie 5, 01510 Vantaa

Helsingin kaupunki
Kaupunginhallitus
PL 10, 00099 Helsingin kaupunki

Helsingin kaupunginhallitus
Ilmoitustaulu
PL 10, 00099 Helsingin kaupunki

Vantaan kaupunki
Kaupunginhallitus
Asematie 7, 01300 Vantaa

Vantaan kaupunginhallitus
Ilmoitustaulu
Asematie 7, 01300 Vantaa

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/
Ympäristö ja luonnonvarat
PL 36, 00521 Helsinki

Etelä-Suomen aluehallintovirasto/
Ympäristölupavastuualue
PL 110, 00521 Helsinki

Suomen ympäristökeskus (sähköinen: kirjaamo.syke@ymparisto.fi)

ARS / AKK / ARS

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta **korkeimmalta hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkipanon jälkeen. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon silloin, kun se on annettu. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitettavan valituskirjelmän tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä. Valituskirjelmän ja muiden valitusasiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava korkeimmalle hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero sekä mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa tai ellei sähköisesti toimitettavassa asiakirjassa ole selvitystä asiamiehen toimivallasta.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, Helsinki

Puh.nro: 029 56 40200

Telefax: 029 56 40382

S-posti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00-16.15